

St. Būdavo "Uždraustas stebuklas"

PRANAS RAZMINAS, Chicago, Ill.

"Uždraustas stebuklas." Romanas. Išleido Gabija 1954 metais. Dail. Albino Bielskio ap-lankas. 248 psl.

Nėra reikalo "Uždrausto stebuklo" autorių pristatyti skaitančiai visuomenei, nes ji jau pažįsta iš ankstyvesnės kūrybos, kaip: Loreta, Mokytojas Banaitis, Sala, Laukų berniukas, Varpai skamba ir kt. Prieš dvidešimt aštuonerius metus debiutavęs eilėraščių rinkiniu "Širdies stygomis virpant" (1925 m.), vėliau perėjo į grozinę prozą ir dabar, galima sakyti, tik joje savo talentą ir ugdo.

Rašytojas turi savitą kūrybinį kelią. Apie jį daugiau grupuojasi jaunesnio amžiaus skaitytojai, kurie dar žiūri į gyvenimą, kaip į šviesią ir džiaugsmingą kelionę. Jo gaivus idealizmas be stipresnių tragiškojo gyvenimo stuktelių, be juodųjų subrendusio žmogaus gyvenimo dėsnių, kažkaip šventiškai nuteikia skaitytoją. Gal tai ir būtų vienas iš pagrindinių jo kūrybos bruožų. Vietomis pasigendama minties gilumo. Bet su šita grozinės prozos bėda ir daugelis kitų mūsų rašytojų neįstengia kovoti arba kovoja nėsėmingai. Kas iš to: nusitverti diliginančių problemų ir jas nevykusiai išspręsti.

Gyvenimo tragizmas nesužeidžia jo veikėjų, priešingai, šviesus idealizmas išveda herojus per gyvenimo balas sausomis kojomis. Reikėtų sutikti, kad yra kilnių sielų, kurios ir be didelių kančių pereina švarios per-murziną pasaulį. Jos panašios į tuos šviežius žiburėlius, kurie šviečia raistuose, rodos, tam, kad slopinanti nykuma neužmigdytų jų, kurie tikisi pasiekti gėlių gyvenimo, kalvų.

Pareigos ir meilės problema

"Uždraustam stebukle" paliesta pareigos ir meilės problema, bet čia ji akivaizdžiai neišspręsta, nors ir gana vykusiai iškelta.

Šios problemos atžvilgiu mūsų visuomenė turi gana kategorišką nusiteikimą. Ir ji vargu ar pritarė rašytojo užsimotai linkmei. Tiesa, jam valia spręsti ir ne pagal viešosios nuomonės nusiteikimus, tik iškilų gero psichologinio pagrindimo reikalas.

Romano centre Petras Mankus, lietuvis, ir Erna Morgenstrahl, austrė.

Vieni meilės įješko ir jos neranda, kitiems gi pati prisistato, bet dėl įvairių priežasčių ji tampa didžio sielvarto šaltiniu.

Petrą ir Erną likimas suvedė, reikia pasakyti rašytojo naudai, gana vykusiai. Juodu susitiko pavojingo karo metu kelionėje. Petras, įkeldamas Ernai sunkų ryšulį į vagoną, pats laimėjo jos širdį. Argi ne varge sutikta širdis brangesnė už auksą? O čia jis tikrai sutiko stebuklą, ne pagundą, kuri, supurvinusi širdį, palieka tik kartumą.

Judvieji meilė skaidri. O Erna, rodos, sugebėję savo širdimi ir patį dangų palenkti. Beje, tokiu "stebuklu" sutiko ne vienas lietuvis, ir, kaip bendra išvada, atsirado mišrios šeimos. "Stebuklui" sukasdienėjus, net tamsūs šešėliai apgaubia ne kartą šeimos gyvenimą.

Dvigubai uždraustas

Petras susiduria su dvigubai "uždraustu stebuklu": pirma, "uždraustas stebuklas" iš vo-
kiečių šovinizmo pusės; antra,

"uždraustas stebuklas" ir iš lietuviškos pareigos — neskriaus-ti savo naikinamos tautos, nes kiekvienas nubyrimas stumia ją vis sunkesnėn padėtin. Tik mišriosios tautos gali šypsotis dėl mišrių vedybų. Petras, pataręs draugui Juozui neikišti "pirštų prie stebuklo," (p. 15) pats vėliau panašiam stebuklui nusilenkė. Tai amžina žmogaus žodžių ir darbų nesantaika.

Reikėjo, atrodo, rašytojui il-gėliau sustoti prie pagrindinės romano problemos, o apleisti nereikšmingas kitas kasdieny-bes. Šiaip jau dalykas sunkiai išsprendžiamas, nors skaityto-

Stasys Būdavas

jas ir laukų laimingos pabaigos.

Nei profesorius Bakaičio apysilpniai argumentai, nei Petro sesers lengvi priekaištai ne-galėtų sulaukyti dviejų širdžių nuo įprasto šiuo atveju spren-dimo. Tik pats kūrinyb būtų įgavęs tezinio romano pobūdį. O tada jis būtų patenkinęs ne atskirą skaitytoją, bet vyriau-jančią visuomenės opinią.

Rašytojas pasirinko mažiau priekaištingą kelią: tegu pats gyvenimas išsprendžia dviejų širdžių reikalą, ir tegu pats skaitytojas pratęsia romaną, kaip jį, žinoma, pratęs ir Petras su Erna. Ir jį bet koks spren-dimas nebūtų nuostabus.

Moters paveikslas

Rašytojas sukūrė vieną iš gražesnių mūsų tremties lietuviškosios literatūros moters, kad ir ne lietuviškos, paveikslą.

Erna ne dejuojanti ir neverkianti, bet veikianti moteris. Argi jos laiškas (p. 175 — 178) nėra augštos sielos kultūros paveikslas? Ji net intymiuose prisipažinimuose nepraranda moralinės pusiausvyros. Ji ne kalba nei apie kūno aistras, nei apie dirbtinį "dangų", bet apie realųjį gyvenimą ir iš jo einančias išvadas.

Kiti romano veikėjai išėjo gerokai silpnai. Net pats Petras Mankus vietomis gana paviršutiniškas ir nepastovus.

Kūrinio kalba

Rašytojo kalba, nors ir vieto-mis be gilesnės minties, skubota, be išvidinio dinamizmo, bet nemanieringa.

Moderniųjų kūrėjų bandymai, nesakytumėm sėkmingi, jo galvos nekvaršina. Užtat ji lengva ir patraukianti. Atrodo, kad ir skaitytojai mielau vaikščio-ti lygiais laukeliais, negu ugni-kalnio išlaužtomis atbrailomis. Bet tokių sakinių reikėtų veng-ti: "— Kas, ar Karosaitė?" (p. 197); "— Na, tai baikim tas kalbas, prieteliau. Man jau galva susisuko. Išėikim į orą, kiek nors prasibraivykim" (p. 197). Jie tik rodo nesukoncentruotos minties silpnumus. Arba profesorius mintijimas: "Gali nebijoti, gatvė nieko blogo neatsitiks" (p. 195), — kai Pet-

M. Vaitkus

Atilsio

Vakaras tvista, pasaulis minga;
skleidžia ramybę svajonių skarų;
vargas prigludo gėlynų sapnuos;
lieja mėnulis tylon gintarą...
Aš gi nerimstu geismu gelmingu,
atilsio didžio ilgiuos...
Skriečiau aš ratų
svaigioj visatoj —
gal begalybėj šventų žvaigždynų,
kur taip didinga, taip laisva, gryna,
rasčiau, kas sielą paguos...

Laukimas

Širdy daina:
ilgnv diena;
augščiau saulutė kopja;
švelnyn speigai,
puriau sniegai,
lūšnelė dengia slopią;
ilgai netruks —
ir čion užsuks
pietų šiltsparnis vėjas —
žvilgs čiuurlens linksmas vanduo,
pavasario skelbėjas,
ir triliuos žvalus piemuo,
žalion vejon išėjės...

Pilnas mėnuo

Pilnas mėnuo gilią naktį
aukso valtīm mėly plaukia...
Gera, gera tyhai sekti,
slypinti kur šėšėly jaukiai...

Jo šviesoj lyg kloniai gipso
sidabruoti sniego plotai...
Skleidžia burtus miego puotai
tyliai jis ir graudžiai įsypo...

Kiek žmonių jo vėdą sekė,
kur lūždėjo juokės, džiaugės...
Atkūdo jų aidas lekia,
sklandiu vėlės, tokios baugios...

Dingo jie. Visi keliausim...
Kur? — per amžių dangų klausiam.
Mėnuo skleis virš seno kapo
amžinybės tvano kvapą...

Iš spausdinamos knygos "Atsimerkus"

ras ir pats profesorius sekamas, ardo visumos grožį. Išvada. Romanas vertas skai-besugrįžo į namus. Panašius sa-
kinių galima būtų pririnkti gau-sokai. Juk ir romanais yra tam svetimi grubumai, kurių pasi-tikra architektūrinė statyba, taiko apčiai mūsų grozinę
kur neturėtų būti viso to, kas prozoj.

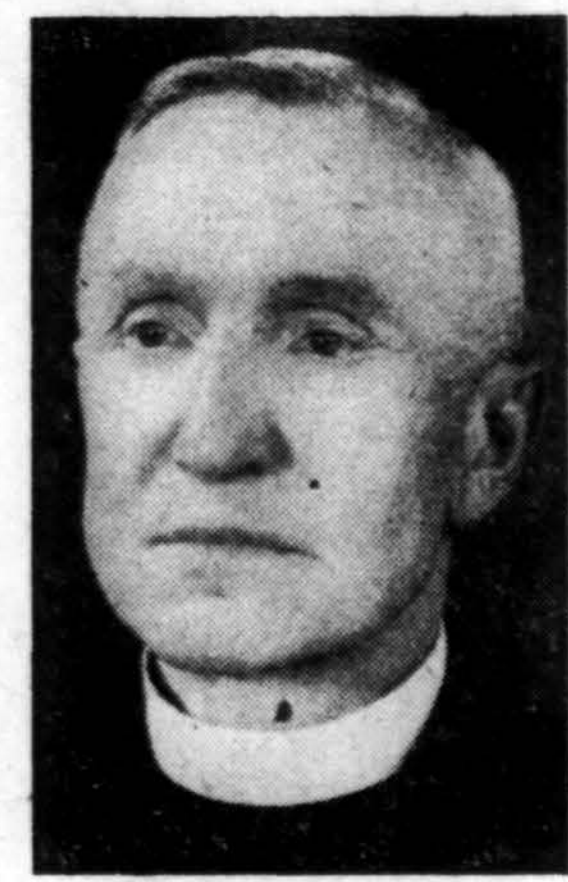
KULTŪRINĖ KRONIKA

• Lietuviai mokslo darbuose. Illinois ribose yra valstybinė mokslo akademija vadinama — Illinois State Academy of Science. Joje yra keletas skyrių ir tarp jų vadinamas Collegiate skyrius, kuriame gali pasireikšti kolegijų studentai savo originaliis darbais. Akademija kas metai ruošia suvažiavimus, kuriuose skaitomi referatai iš įvairių mokslo sričių, paruošti mokslininkų, gyvenančių mūsų State ir dirbančių Illinois mokslo įstaigose ir universitetuose. Žymesni pranešimai spausdinami metiniame akademijos oficialiame leidinyje, vadinamame — Transactions of the Illinois State Academy of Science. Akademijos nariai gauna metinį leidinį ir gražų leidinį Illinois Valstybinio Muzėjaus Springfield'e — The Living Museum, skirtą supažindinti su Illinois gamta ir aplinkuma. Illinois akademijoje yra nariai ir keletas lietuvių, besidominčių mokslo darbu. Be to — akademijos darbuose randame labai džiugų mums, lietuviams Amerikoje, reiškinį, liečiantį mūsų jaunuosius.

Štai, pereitais 1953 metais, metiniame akademijos susirinkime, įvykusiame Macombe, Illinois, buvo skaitytas kolegijų skyriuje pranešimas iš organinės chemijos srities apie veikimą aldozių ir proteinų, vadinamą cisteinu. Tas pranešimas buvo vienas iš dviejų to skyriaus pranešimų, parinktų tarp vie-nuolikos perskaitytų, kuris buvo atspausdintas metiniame akademijos leidinyje. Ir to referato autoriais nurodyta studentė St. Francis College, Joliet, Ill., Irene Vadopalaitė ir J. V. Karabinos. (P-lė Vadopalaitė, kaip teko girdėti, baigusi kolegiją siekia magistro laipsnį Illinois universitete).

Šiais metais akademijos metinis susirinkimas įvyksta gegužės mėn. Monmouth, Ill. Jo programoje, išsiuntinėtoje nariams, randame vėl referatų autorių tarpe lietuvišką vardą — Danutę Kutkaitę iš St. Francis Col-

lege, Joliet, Illinois. Jos pranešimas liečia valymo priemonių veikimo tyrinėjimų ir užvardin-tas — Surface Tension Studies. Kaip džiugu matyti mūsų jaunąsias jėgas čia svetingoje Amerikoje prasimušant į pirmas eiles pačioje pradžioje savo mokslis-ko darbo. Jų rimti darbai ir pra-nešimai susilaukia tikro įverti-nimo ir paskelbimo rimtame ofi-cialiaame Mokslo akademijos or-gane.

Kan. M. Vaitkus

Rytoj Chicagoje kalbės spaudos laisvės atkovojo 50 m. sukak-ties minėjime.

Gražūs lietuviški vardai atžy-mėti rimtame Amerikos moks-liniame leidinyje įrodo, kad mūsų jaunuosius ryžtingai ir gra-žiai pradeda pasireikšti ir sa-
vinais į priglaudusio mus kraš-tą rimtą, kurybinį, mokslo dar-bą, gražiai pabrėždami savo lie-tuviškumą.

Tai džiuginantis ir jaudinan-tis reiškinys, suteikiantis daug vilčių, kad ir mes, lietuviai, dė-ka gabiems ir pasiryžusiems jaunuoliams, pasireikšime ir Amerikos kultūriname gyveni-me, ir užimsime lygiavertę vie-tą su kitomis tautomis.

Inž. Jonas Rugis.

• Julius Arlauskas yra Na-josios Anglijos Meno mokykl-direktoriumi, Bostone.

• Raimondas Kriščiukaitis, Hartford, Conn., gavo J. Fox fondo stipendiją.

• Knygnešys Antanas Moc-kus, 76 m. amžiaus, šiuo metu gyvena netoli Chicagos esančioje šv. Seimos viloje — Labdarių ūkyje. Jis yra kilęs nuo Gaurės. Amerikoje jau išgyvenęs 54 me-tus. Būdamas 17 — 18 m. am-žiaus važiuodavo į Tilžę, į Sma-lininkus, iš kur gabendavo mas-kolių draudžiamus lietuviškus raštus. Jų platinimu užsiėmė apie 4 metus. Maskoliai jo nei-sykio nebuvo sugavę, tačiau du kartų, eidamas per sieną, turėjo jį vejamas numesti knygų ri-šulius. Platino daugiausiai mal-daknyges. Slėpdavo jas tai pas Gaurės kunigus, tai namie. Gau-rės klebonas buvo senas, bet ge-ras lietuvis, ragino platinti kny-gas. Daugiausiai jų apylinkėje slaptų lietuviškų spaudinių par-duodavo tie patys, kurie prie bažnyčių būdelėse pardavinėda-vo devocionalijas. Šias žinias su-teikė pats knygnešys Ant. Moc-kus.

• Rašytojų draugija šią va-sarą rinks savo valdybą. Dabar-tinė valdyba raštu atsklaus-narių, kur jie būtų linkę suda-ryti naujos valdybos centrą. Mi-nimas New Yorkas, Bostonas, Baltimore, Detroitas. Chicagoje greičiausiai paliks tik garbės teismas. Rašytojų draugijos na-riai iki gegužės 20 d. laiškais turi pareikšti, iš kurio miesto turėtų būti renkami valdybos nariai, paskiau jau seks patys rinkimai. Visuotinis Liet. Rašy-tojų draugijos narių suvažiavi-mas numatomas šaukti liepos 31 — rugpjūčio 1 d. toje vietoje, kur bus išrinkta valdyba.

• A. a. komp. Antano Po-ciaus knygyną, gausų gaidų rin-kinį, kelių tūkstančių vertės pianą, ir kitas kultūrinės verty-bes velionio žmona Kotrina ati-duoda Marijos Augštesniosios mokyklos knygynui. Kiek ankš-čiau, pagerbdama velionio Kom-pozitoriaus atminimą, Kotrina Pocienė Sv. Kazimiero seserims švietimo reikalams paaugojo \$ 600. Čia drauge buvo prisimin-ta ir velionio pirmoji žmona so-listė Ona Klimavičiūtė, nuo ku-rios mirties šiemet sueina 25 meti.

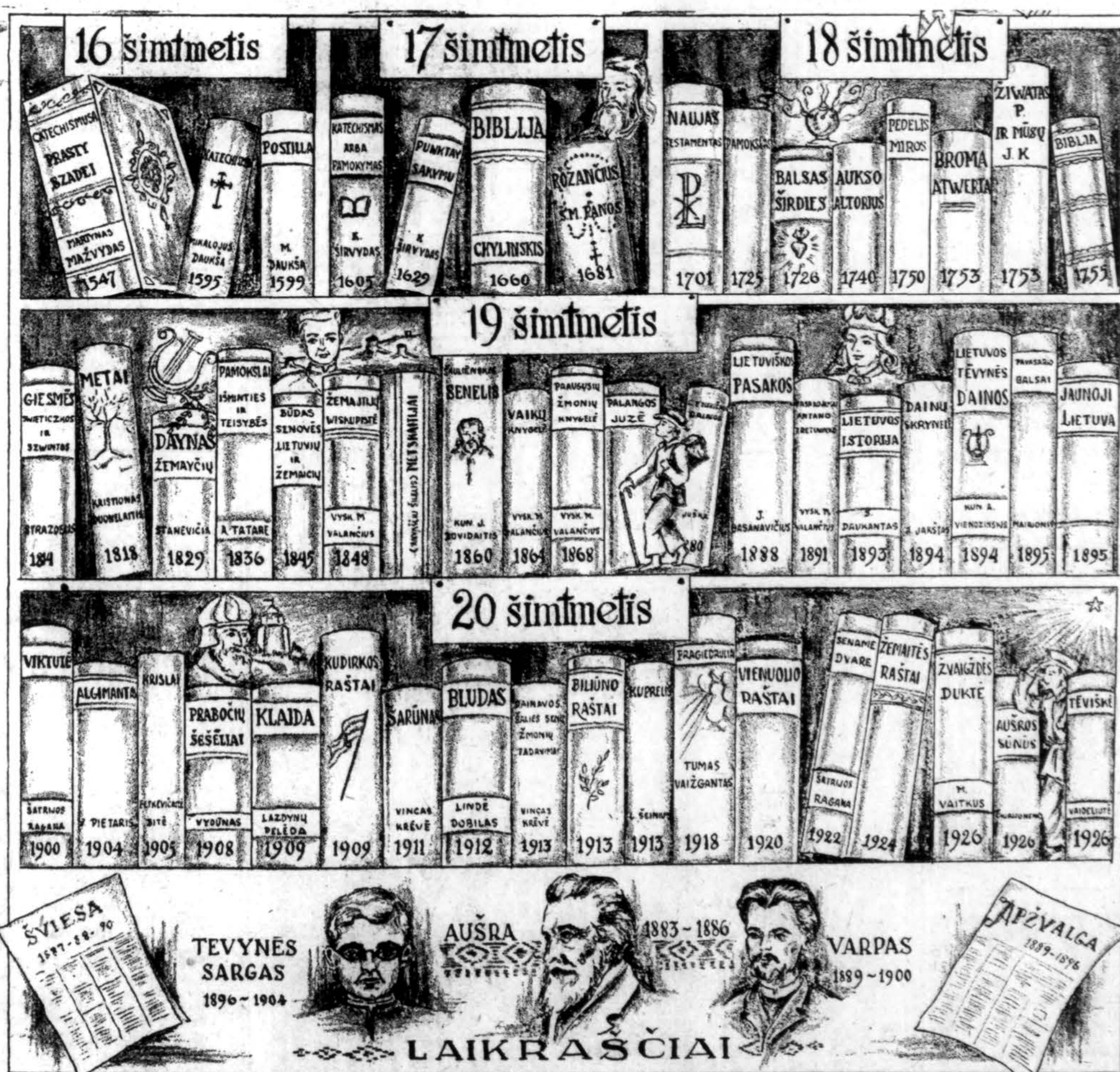
• Anna Kaskas koncertavo Indianos universiteto Muzikos mokykloje. Programoje buvo Haydn, Mahlerio kuriniai, ari-os iš Verdi ir Halevy operų bei dainos dar septynių kompozito-rių. Indianapolis laikraščiai mū-sų solistes pasirodymą įvertino šiltai, girdami jos gražų balsą, jos artistiką dainos interpretaciją, jos mielą jautrumą.

• V. K. Jonyno darbu paroda New Yorke atsidaro gegužės mėn. 8 d. šeštadienį ir tęsis iki 5 d. birželio.

Dailininkas ištato 15 didelio formato akvarelių sukurtų 1953 — 54 m. Amerikoje ir savo pas-kutinių darbų grafikoje, me-dyje, litografijoje ir piešinių plunksna. Tai pirmoji jo darbų paroda Amerikoje kurią rengia žinoma meno galerija WEYHE, New Yorke.

• New-Yorko Dailininkų Sambūris geg. 2 d. visuotiname susirinkime išsirinko naują val-dybą iš trijų asmenų: dail. A. Vitkauskaitė — pirmininkė ir nariai — C. Lapė ir C. Janušas. Buvo aptarti tolimesnio darbo planai.

• Edvardas Banos, Amerikos lietuvis iš Pittston, Pa., gavęs magistro laipsnį dabar dėsto Hughestown Augst. mokykloje. Jo sesuo turinti bakalaureatą, yra technologė Mercy ligoninėje Wilkes-Barre.

Lietuvių spauda šimtmečių bėgyje. Piešinys paruoštas šv. Kazimiero seserų.

Vilniaus knygnešys J. Rinkevičius

Chicagoje, 6941 So. Washtenaw, šiuo metu gyvena vienas iš Vilniaus miesto knygnešių — Jonas Rinkevičius. Gimęs jis 1887 m. gegužės 16/26 d., taigi yra 65 m. amžiaus, greit baigęs 66-tus. Kilęs iš Avizienų kaimo, Utenos parapijos. Pradžios mokyklą išėjo Utenoje, paskiau privačiai mokėsi Vilniuje, lankė komercijos mokyklą Kaune. Iš 6 klasių išlaikė eksternu Maskvoje ir buvo įstojęs (1915 m.) į Komercijos institutą Maskvoje, bet jo nebebaigė karo metu įsivėlęs į patriotinę veiklą. Petrapilyjams teko stipriai dalyvauti steigiant lietuvių spaustuvię ir ją administruojant.

Kaip knygnešys pasireiškė 1901 — 1904 metais Vilniuje. Jisai tapo aktyviu lietuvių: kun. Juozapo Ambrozevičiaus ir kun. Stakelės padėjėjas.

Tai buvo dideli anų laikų lietuvių veikėjai, — atsiliepia apie juos knygnešys, pažymėdamas, kad dėl savo lietuviškos veiklos kun. Ambrozevičius buvo nustojęs vietos, gyvenimo labai kukliame privačiame bute Odininkų gatvės pakrypusioji lūnelė. Iš Aušros Vartų buvo „iškrapštytas“, o kitos vietos jam nebedavė. Nežiūrint to, knygnešiui Rinkevičiui duodamas knygas įsakydavo parduoti už kiek kas duos, pats nuostolius apmokėdamas; tik nemokamai niekam nedalindavo, nes tada lietuviškos knygos niekas nevertintų.

J. Rinkevičius surado žmonių, per kuriuos draudimo metu Vilniaus mieste ir apylinkėse sklaidavo „Tėvynės Sargą“, kalendarius, elementorius, šventųjų gyvenimus. Daugiausiai, sako jis, eidavo religiniai spaudiniai. Mieste platinavo tarp lietuvių tarnaičių. Daugelis jų dirbo žydų šeimose, tie nesijaudinėd lietuviškų spaudinių, tai

pavojaus nebuvo. J. Rinkevičius nei kartą policijos nebuvo sugautas.

Turgaus dienomis J. Rinkevičius prisikraudavo krepšį draudžiamos literatūros, viršun uždėdavo rusiškų spaudinių ir eidavo pas atvažiuojančius ūkininkus. Kur tik užgirsdavo lietuviškai kalbant, pasiūlydavo. Knygomis aprūpindavo ir slapta lietuvių chorą, susidariusį prie šv. Mikalojaus bažnyčios. Choras oficialiai buvo tik bažnytinis, tik religiniams dalykams, mokydavosi jis ir lietuviškų dainų. To choro nariu buvo ir J. Rinkevičius.

Jonas Rinkevičius

Lietuvių inteligentų tada nebuvo dar labai didelis skaičius, bet gana gausiai knygų paimdavo Vileišiai, geležinkelio stoties viršininkas Urbanavičius ir kiti.

J. Rinkevičius knygas platinė pradėjo turėdamas 15 metų. Spaudą leidis jis tapo rūpestingu leidėju. Išleido eilę knygų ir leido žurnalą „Vaivorykštė“. Dabar šis lietuviškos spaudos mylėtojas rašo savo atsiminimus. — J. P.

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Viktoras Baranuskas, medalis 1924 metų gegužės 5 d., taigi šiemet nuo jo mirties sueina 30 metų. Jis ypač pagarsėjo tuo, kad yra sukūręs ir dabar tebevartojamą JAV centą. Amerikoje jis daugiau žinomas Victor D. Brenner vardu. Buvo antspaudų dirbėjas ir graviruotojo sūnus, 1887 metais šiuose lietuose buvo įsteigęs savo dirbtuvę, paskui ją perkėlė į Kauną. Buvo įskystas padirbės augšto valdininko antspaudą ir kt., rusų gaudomas pabėgo į JAV. Kurį laiką dirbo New York'e, metalinių ženklių ir medalių dirbtuvėje. Vėliau buvo išvykęs gilinti studijų į Paryžių, kur susidraugavo su skulptoriumi Rodinu ir metalistu Roty. Jo kūriniai buvo išstatyti 1900 metų pasaulinėje parodoje Paryžiuje. Kai 1903 metais prezidentas Rooseveltas jam pozavo kuriant Panamos perkasos medali, pastebėjo jo plaketą su Linkolno biustu ir pavadė jam panašų padaryti naujam Amerikos centui. Baranuskas dirbo taip pat

San Domingo respublikos pinigų modelius, be to — daugybę modelių plaketų (metalinių lentelių su pusiau reljefiniais vaizdais; atminimo lentų); kailių iš jo darbų yra patekę į Paryžiaus, Luksemburgo, Muencheno, New Yorko, Chicago, Bostono ir kitus muzėjus. Lietuvių spaudoje jo veiklą yra iškėlęs dr. A. Račkus. Nuostabu, kad aprašymas apie V. Baranuską, buvus senosios mūšų enciklopedijoje, nebeįdėtas naujoje; gal dar būtų galima tai atitaisyti trečiame tome bent, kad ir mums ne taip mielu, Brennerio vardu (trečias tomas dar turės raidę B. toliau po žodžio Birstonas).

• Kostas Jurgėla, naujas istorijos daktaras; per Amerikos Balsą kalbėjo į Lietuvą, paneigdamas maskolių skleidžiamas žinias, kad jų okupacija nešanti kultūrinės ir kitas vertybes lietuvių tautai. Patirtis sako — priešingai. Jau carinėje okupacija Lietuvai atėmė politinę ir kultūrinę laisvę. Lietuvoje — anksčiau nei An-

glijoje ar kitose protestantų šalyse — nuo pat pradžios veikė popiežiaus Grigaliaus pataisytas naujojiškas kalendorius, Lietuvoje įvestas karaliaus Stepono Batorio laikais. Po Lietuvos aneksijos, rusai įvedė atgyvenusių senosio stiliaus kalendorių, kurio rusai laikėsi net ligi 1918 m.

Lietuva turėjo vieną seniausių universitetų, būtent Jėzuitų akademiją Vilniuje, atidarytą dar Stepono Batorio laikais, 1579 metais. Be kiek senesnio Jogailos universiteto Krokuvoje, tai buvo vienintelė augštojo mokslo įstaiga didžiojoje Rytų Europos plotuose. Maskolijoj universitetas atsirado tik pora šimtmečių vėliau. Deja, 1832 m. rusai uždarė pustrėčio šimtmečio Rytų Europą švietusį universitetą Vilniuje, ir vertė lietuviškus jėkšioti mokslo Rusijoj, nepalyginamai žemesnės kultūros krašte. — Jau nuo Jogailos ir Vytauto laikų, Lietuvos parapijose veikė pradinės mokyklos bei kelios akademijos. 1773 m. Lietuva ir Lenkija sudarė savo valstybines Edukacines Komisijas — pirmąsias švietimo ministerijas pasaulioje. Visose Lietuvos parapijose veikė pradinės mokyklos ir sukurta dvidešimt penkos gimnazijos, ličiojai. Rusams aneksavus Lietuvą, parapiinės mokyklos daug kur išnyko, gimnazijos daug kur užsidarė, netgi garsioji Kražių akademija. Kai rusai uždarė netgi lietuvišką spaudą lotyniškais raidėmis, vyskupo Valančiaus raginimu pradėjo veikti slaptos „vargos mokyklos“. Tik slapto lietuviškų mokyklų dėka, Lietuva liko raštinga ir netgi šio šimtmečio pradžioje užėmė ketvirtą raštingumo vietą Rusijos imperijos ribose, po Suomijos, Estijos ir Latvijos. Rusų masės liko neraštingos.

Lietuva sukūrė pirmąjį įstatymų kodeksą moderniais laikais: 1529 m. Lietuvos Statutą. Rusijoj kodeksas nebuvo ligi Petro pirmojo laikų. Tačiau praėjo šimtmečio ketvirtą dešimtmetį rusai atėmė Lietuvai jos Statutą ir įvedė Rusijos kodeksą. — Lietuvoje spaustuvės veikė nuo šešiolikto amžiaus pradžios, o Maskvoje atsirado tik šimtmečiu vėliau. Lietuva vedė plačią tarptautinę prekybą ir Lietuvos prekės buvo žinomos net Anglijoje ir Amerikoje. Tačiau rusai atkrito Lietuvai nuo jūros ir nuo Prūsijos rinkos. Prekyba sunyko ir atiteko į kitataučių rankas. Kas skaudžiausia, tai rusai vi-

sam šimtmečiu sutrukdė tautinį atgimimą ir visiškai pavergė kaimo žmones. Tautinis atgimimas buvo vėl pradėjęs reikštis Alšėnuose ir Zemaitijoj, tačiau Mikalojaus I represijos užsmagė lietuvių literatūrinį sąjūdį, o Aleksandro II ir Muravjovo laikais buvo visai uždrausta lietuvių literatūra.

• Albina Snarskis iš Southern Worcester (Mass.) yra pakviestas dėti klinikinį slaugymą Gailestingųjų Seserų mokykloje prie Union universiteto Albany, N.Y. Ji yra gavusi magistrės laipsnį Bostono universitete. Paskutiniojo karo metu ji buvo gailestingoji sesuo viename laive, kurs plaukiojo Viduržemio jūros fronte.

• Liudo Zeikaus romanas „Laipiai ir tolimas“, ejęs „Draugų“ atkarpoje, jau pasirodė atskiru leidiniu. Susidarė knyga 241 puslapiu, papuošta prof. A. Galdiko viršeliu. Rašytojas L. Zeikas gyvena Cicerijoje ir jau rašo naują kūrinių.

• Dail. A. Korsakaitės serigrafas „Šventoji Naktis“ yra išstatytas Aštuntojo metinėje grafikos parodoje Brooklyno Meno muzėjuje, N.Y. Paroda truks iki birželio 27 d.

• Petras Žanšytis yra redaktorius kolektyve Chicago mokytojų kolegijos laikraščio „The Tempo“.

Dr. Vytautas Avizonis, M.D.
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St., New York City
Tel. Murray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus — ketv. ir penkt. nuo 5 iki 8 v. vak.
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Tel. Bay Shore 7-3710
Susitarus — pirm., antr., treč. ir penkt. visą dieną, šešt. tik iš ryto.

DR. JUZĖ AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Vaikų ir moterų ligos
5159 South Damen Avenue
Pirmad., trečiad. 10—4; ketvirtad. ir penktad. 10—1 p. p. ir nuo 6—9 v. vak.
Šeštadieniais 10—12 val. pietų
Ofiso tel. — PR 6-7800
Namų tel. — TK 4-1765

DR. KESTUTIS AGLINSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 West 51 Street
Val. pirm., ant. 10—12 v. ketv. ir penkt. 6—8 v. vak. treč., šešt., susitarus
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Namų tel. TRIangle 4-1765

DR. ANTONAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. JUOZAS BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NORTHWEST MEDICAL CENTER
Tel. ARmitage 6-0161
Val. 1—3, 7—9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad. 10 v. ryto — 1 v. p. p. trečiad. 12—4 v. p. p. šeštad.

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 Street
Kasdien 1—3. Vakaraus 7—8, tiksliai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadien. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Reizd. 3241 W. 66th PLACE

MORGIČIŲ PASKOLOS

UŽ ŽEMESNIUS NUOŠIMČIUS
Karo veteranams — G. I. — paskolos už 4½%

Stipriausioji taupymo įstaiga

Turtas — \$44,000,000.00

Atsargos Fondas — \$3,500,000.00

ISTAIGOS Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 v. ryto iki 4 p. p.
VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neįdaroma.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7 1141

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Telef. SE. 3-2146
arba BL. 7-7075
1835 CANALPORT

DR. VL. BLAŽYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampus 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštadieniais 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Telef. ofiso LAfayette 6-6048
Rez. FRontier 6-0814

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv., penkt. 1—4 ir 7—9
Antr. 1—5, treč. ir šešt. pagal sutartį

DR. Z. DANILEVIČIUS
10748 So. Michigan Ave.
VAL: (išskyrus šeštad. ir sekmad.)
Nuo 1 iki 4 v. p. p.: 7—9 v. vak.
Ligonius prima tik pagal susitarimą
Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

DR. ALINA DOMANSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPEC. REUMATINIS IR
SANARIŲ LIGOS
Ligonius prima antrad. 6:30—8:30 ir šeštadien. nuo 4—6. Kitu laiku pagal susitarimą. Tel. CLiffside 4-5654
4038 Archer Avenue

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue

Ofiso val.: nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-2444

DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Avenue
Kampus Archer ir California Ave.
VAL: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
Šeštadieniais 2—7 val. p. p.
Išskyrus sekmadienius

DR. S. GESTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sirdies, vidaus ir vaikų ligos
4055 So. Archer Ave.
(Kampus Archer ir California Ave.)
Valandos nuo 2—4 ir nuo 6—8 po pietų kasdien išskyrus treč. ir sekm.

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(Kampus Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL: 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Dr. Alexander J. Javois
(JOVAISAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
Val. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)

2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. vak. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 So. 49th St., Cicero
Kasdien 10—12 ryto ir 5—8 v. vak.
Šeštadieniais 10—3 v. r. ir 4—6 v. v.
Butas 1832 So. 49th St.

DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN AND SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL: 2—4 popiet. 6:30—8:30 vak.
Uždaryta trečiad. ir šeštad. vakaraus

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th St., Cicero
Kasdien 1—3 v. r. ir 6—8 v. vakara.
Šeštadieniais 12—2 v. r. ir 3—5 v. v.
Butas 1004 So. 49th Ave.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 S. Archer Ave.
VAL. kasdien popiet. nuo 12:30 v. vak. pirm., antr., ketv., 6:30—8:30 v. Trečiadienį tik susitarus

DR. IRENA KURAS
SUEC. KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ
7156 So. Western Ave.
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 3—5 p. p. ir 6—8 v. v.; trečiad. nuo 6—8 v. v.; šeštad. 10—12 v. p. ir nuo 1—2 v. p. p.
Ofice telef. REpublic 7-1168
Namų telef. WAilbrook 5-3765

DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. v. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

DR. R. P. LUTKUS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
7013 So. Western Avenue
WAlbrook 5-4353
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Pakeičia stiklus ir rėmus. Val. kasdien nuo 6:30 vak. iki 9 v. v. šeštad. nuo 1 val. iki 4 val. po pietų. Trečiad. uždaryta.

DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINES LIGOS
2423 West 63rd Street
(Kampus 63 ir Artesian)
VAL: 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Šeštad. nuo 2—4 val. popiet.
Trečiad. ir sekmad. uždaryta

DR. I. E. MAKARAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 South Parnell Ave.
Val. kasdien 2—4 popiet. ir 6—8 v. v. Išskyrus trečiadienius

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
Ligonius prima pagal susitarimą. Sustarimui skambinti GRo. 6-1921, jei neatsiliepia — Vincennes 6-3990

DR. A. NARBUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketv., penktad. 6:30—8:30 v. vak. Antrad. 10—12 val. ryto. Šeštad. 2—4 p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampus Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. ORtopedija ir kaulų ir sąnarių ligos
2435 West 60th Street
Val.: 6—8 v. vak. pirm., antr., ketv. ir penktad. Kitu laiku susitarus.

DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Pirmad., antr., ketv. ir penkt. 6:30—8:30 val. vakara.
Šeštadieniais 2—4 val. popiet.
Rez. 4420 So. Talman Avenue

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(antras augštas)
OFISO VAL: 10 iki 12 v. ryto; nuo 2 iki 4 v. p. p.; nuo 7 iki 8:30 v. v.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GROvehill 6-0617
Valandos: 1—3 p. m. 6—8 p. m. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. J. STARKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
653 West 79th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1—4 ir 7—8:30 val. vak.
Treč. ir šeštad. 9—12.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
Jei neatsilieps viršmūnėti telefonai, skambite Midway 3-0001

DR. FL. TALLAT-KELPSA
DR. E. TALLAT-KELPSA
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ

Marquette Parko ofisas: Fordon Medical Arts Bldg. 2656 W. 63rd St. (kampus Washtenaw ir 63rd). Val. kasdien 3—5 išskyrus antrad. ir ketv. ir kasdien nuo 6—8:30 išskyrus treč. ir šeštad.
Cicero ofisas: PROspect 6-5548
VAL: kasdien 6—8:30, antrad. ir ketv. 1—3 ir šeštad. 11—1 val. p. p.
Telef. TOWnhall 3-0959; namų telef. HEEmlock 4-7080. Kitu laiku susitarus

Remkite dien. Draugą!

Tel. ofiso HE. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 6—8 vak. Šeštad. 2—4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta

Tel. ofiso: DANube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak. Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

DR. G. J. BYLATTIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: pirm., treč. 6:30—8:30
Šeštad. 1:30—4

DR. J. G. VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL: kasdien 6:30—8:30, šešt. 4—6
4038 So. Archer Ave.

Tel. ofiso PROspect 6-9400
Rezid. HEEmlock 4-3851

DR. ONA VASKEVIČIUS
(Vaskevičaitė)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6560 So. Western Ave.
Val. kasdien 1—2 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Šešt. 1—4 p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kampus Halsted ir 31-mos gatvės Priėmimo valandos: 2—4 p. p. ir 6—8 v. v. Šeštad. 2—4 v. po pietų.

DR. F. C. WINSKUNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.

VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

P. ŠILEIKIS
Kaulų frakturų įtvirtai.
Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. aparatūrai. Amput. kojųms ir rankoms visų sistemų Protezių. Orthop. p. d. o. s. Ploščekės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandžai ir t. t.
VAL: 9—4 ir 6—8. Šeštad. 9—1
ORTHOPEDINIS TECHNIKOS LABORATORIA
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel. PIROspect 6-5084

Telefonas OLYmpic 2-4276
DR. P. ATKOCIUNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
VAL. antr., ketv. 10—12, 2-6, 7-9 p. p. penkt. 3—6, 7—9 p. p.
3147 S. Halsted St., Chicago
VAL: pirm., treč., šešt. 8—3 p. p. penkt. 10—12 ryto

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st St.
Telefonas GROvehill 6-6785
Priėmimo laikas pagal susitarimą

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtis
Tel. Yards 7-1529
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaisio
Ofisas ir akinų dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12; šeštad. 10—3 p. p.

DR. J. J. SMETANA, JR.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VAL. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad. 9:30—12; 1:30—3 v. v. trečiad. uždaryta, šeštad. 9:30 iki 12; 1:30 iki 5 val. vak.
CAAnal 6-0523
Platt Bldg

DR. S. VAITUSH. OPT.
Palengvina akių įtempimą kurį yra priežastimi galvos skaudėjimo, avigimo ir skaudanti akių karščio. Atitaisa trumparegystę ir toliaregystę.
Prieinami teisingai akinius. Vp. egzaminavimai daromi su elektroniniais instrumentais rodančiais matavimus trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mok. vaikų
4712 So. Ashland Avenue
Yards 7-1373
Val.: 10:30—7 v. v. Šeštad. 10:30—4 skm. ir treč. uždaryta

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite amulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite parduoti telefonu: VIRginia 7-6640.

SEEK GOD
AS A
BENEDICTINE
PRIEST or BROTHER
PRAYER
and WORK
MARMION ABBEY
Butterfield Road, Aurora, Illinois
Write to — Rt. Rev. Father Abbot

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTORA
Visų rūšių apdraudos asmenims ir biznio įstaigoms • Finansavimas
Draudžius ir perdraudžius visose draudimo bendrovėse
JONAS KIRVAITIS, Gen. apdraudų brokeris ir savininkas
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland, Chicago 36, Ill. Tel. WA 5-5671, Rez. HE 4-4033
Darbo val.: kasdien 9:30—4:30; be to, pirm. ir ketv. 6—8 vakaraus

Rasytojas -- knygnešys Pr. Vasiliauskas

JUOZAS PRUNSKIS

Tarp pavasariu žaliuojančių laukų, paliai atsigaujančių iš žiemės miškų, prie tykų, ramus ežerėlio apie 20 mylių už Chicago yra puikiai įrengta lietuviams seneliams vieta — Šv. Seimos vila. Joje šiuo metu yra apsigyvenęs lietuvis rasytojas Pranas Vasiliauskas, jau sulaukęs 83 m. amžiaus.

Įgriuvau į jo kambarį rankoje laikydamas visas keturias jo parašytas knygas. Sėdėjo jis prie lango, šypsena ir metų vaigomis papuoštą veidą.

— Na, ir prirašėte gi... — pratariau.

— Juk jau pragyvenau 60 kunigystės metų, turėjau laiko, — atsiliepė jis.

Slapta lietuvių kuopelė seminarijoje

Mūsų rasytojas — šiauliškis, kilęs iš Gibaičių kaimo, Meškuičių parapijos (iš čia ir jo slapyvardis porai knygų — Meškuitis). Gimęs 1871 m. vasario 22 d. Tėvai — vidutiniai ūkininkai. Iš šiaulių gimnazijos stojo į Kauno seminariją, kur jo kursiniu draugu buvo Tumas-Vaižgantas buvęs vadovaujančiu asmeniu tarp lietuvių klierikų. Lietuviai jau tada seminarijoje buvo sudarę slaptą kuopelę. Prieš tai, prie uždarytų durų darydavo susirinkimus. Juose buvo paskaitos tautiškais klausimais, mokytasi lietuvių kalbos.

Mėtomas dėl lietuviybės

Kunigu buvo įšventintas 1883 metais ir paskirtas į sulenkėjusią Dotnuvą. Pažino jis čia bajorus, o pamilo lietuvių liaudį. 1898 metais perkeltas į Kražius jau išvystė lietuvišką veiklą, kas nepatiko atsilankiusiam Kauno gubernatoriui ir jis privertė mūsų kultūrininką perkelti į menkesnę Balninkų parapiją. Vėliau Betygaloje talkino jau senyvam klebonui. Čia teko su bajorais susigrumti dėl lietuvių kalbos bažnyčioje ir... mūsų lietuvis turėjo keltis į Variną. Pasikartoję ir čia ta pati kova dėl lietuvių kalbos ir vėl turėjo dangintis į kitą vietą — Saudininkų filiją.

Slapta "mokytojų seminarija"

Tačiau čia jau jisai buvo savarankiškesnis, pats ėjo klebono pareigas. Greit pasirūpino įkurti slaptą mokyklą klebonijoje. Mokė gablesnės mergaites. Tai buvo savotiška kaimo mokytojų seminarija, kad paruoštų daraktorius slaptoms mokykloms.

Jau nuo Dotnuvos ir Kražių laikų kun. Pr. Vasiliauskas pradėjo platinti lietuviškas knygas. Gaudavo jas nuo atvykstančių knygnešių. Per jo rankas eidavo pundaiai "Apžvalgos", "Ūkininko", lietuviškų religinių knygelių. Turėjo savo padėjėjus, per kuriuos paskleisdavo kaimo. Policija, ypač Kražiuose, nuėjautė, kas daroma, tačiau oficialiai su ja buvo palaikomi geri santykiai ir jie "nematė". Knygas daugiausiai slėpė tuščiamie bičių avilyje, palėpėse ar ir savo kambaryje.

Vieton smuklių — kultūrinės pramogos

Vikaraudamas lietuviško kaimo parapijose, Valančiaus sąjūdį įsitraukęs, dirbo su blaivybės draugijomis. Klebonauti jam teko Mažeikiuose, Viekšniuose, Josvainiuose. Trejetą metų dirbo su Skotijos lietuviu, kur buvo nuvažiavęs, kai jo sesuo Anglijoje ėjo augštesnį mokslus.

Vieton smuklių žmonėms stengdamasis duoti kultūrinės pramogos, kun. Vasiliauskas šeštadienio vakarais emė ruošti pramogas, vakarelius su šokiais, išnuomodavo sales, su-

telkdamas vaidintojų būrelius. Kur tik gyveno, ten ji sekė lietuviškos kultūros rūpestis: Mažeikiuose suorganizavo lietuvišką būrelį iš Prekybos mokyklos auklėtinių, Viekšniuose įsteigė vidurinę mokyklą ir čia turėjo moksleivių organizaciją "Žibutė". Josvainiuose sudarė visame apskrityje žinomą pavasarininkų orkestrą, rūpestingai veikė ir su angelais.

Kas palenkė imtis plunksnos

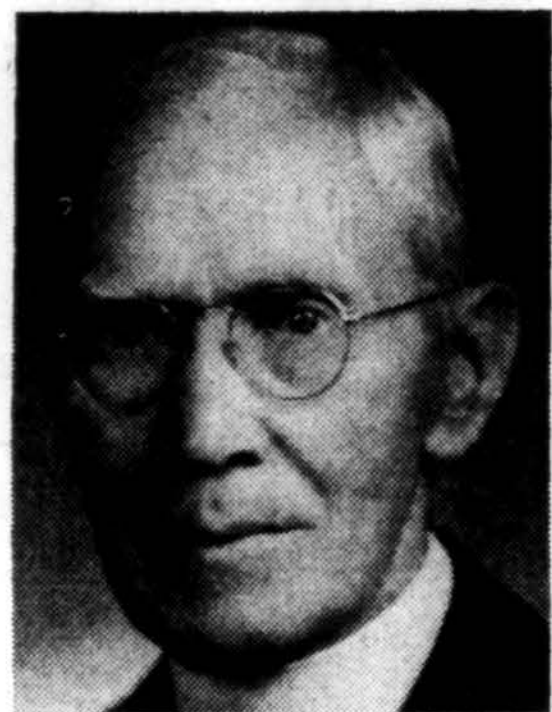
— Kada pradėjote pats rašyti, — paklausiau tą mūsų kultūrininką veteraną.

— Pirmasai raštas buvo į draudžiamąją spaudą. Vėliau teko rašyti į "Lietuvių Laikraštį" Petrapilyje. Pirmoji mano knyga atsirado dar Lietuvoje. Patriotinis jausmas palenkė imtis plunksnos. Daugiausiai rašiau atvykęs į Ameriką.

Jo pirmoji knygutė — "Jauno kunigo sielvartai" — buvo plačiai skaitoma jaunųjų klierikų ir kunigų, nes čia su gyva intriga patiekiami atsiminimai iš seminarijos laikų, jauno klieriko dvasios kovos ir pergyvenimai.

Jo sielos atgarsiai

Mūsų rasytojas berods 1937 m. atvyko į JAV aplankyti savo seserį Viktoriją Žilevičienę (komp. J. Žilevičiaus žmona). Kai mirė šv. Kazimiero seserų Juozapo — Marijos vilos (netoli Philadelphia) kapelionas

Kun. Pr. Vasiliauskas

kun. M. Brundza, buvo pakviestas jo vieton. Čia turėjo daugiau laisvesnio laiko ir visų pirma sutvarkė savo anksčiau rašytuosius straipsnius "Drauge" ir kitus, duodamas 245 pusl. knygą "Mano sielos atgarsiai". Čia įžangoje prisipažįsta:

— Rašymui aškinio teikė... karšta tėvynės meilė... Mano siela tampa priasiusi su Lietuva kaimo siela...

Antroje to veikalo dalyje ir yra gausiai tų vaizdų, atsiminimų iš lietuvių kaimo gyvenimo. Toliau, 1948 metais, sekė knyga "Tėvynės ilgesys". Ne tik iš antraštės, bet jau iš pačių pirmųjų jos eilučių atsispindi patriotinės nuotaikos:

— Lietuva, mylimoji tėvyne,

tu toli už plaučių jūrų, tačiau mano širdis linkta tavo pusėn, mano siela tave mato tokią, kokią tu esi baisesnė prieš užgultą, tamsybių apdengtą, draskomą ir kasnelius, ir be pasigailėjimo smaugiama. Tavo vaikai kruvinomis ašaromis verkia. — Čia autorius aprašo Lietuvos gamtą, papročius, duoda daug atsiminimų, vaizduoja asmenis, su kuriais likimas buvo jį arčiau suvedęs, kaip Vaižgantą, Maiorinį.

Kunigo išpažintis

Pagaliau 1949 metais pasirodė lyg tęsinys "Jauno kunigo sielvartų", tai vėl atsiminimų knyga "Kunigas Mykolas". Apie ją autorius įžangoje atsiliepia:

— Apsvarsčius visą knygą turinį, gal kas pasakys: "Čia autoriaus išpažintis". Taip, atviro širdies išpažintis. Būkim atviri ir nuoširdūs, tuomet greičiau prisieime tiesos ir vienybės taško. —

Patarimas rasytojams

— Tamsta pats gausiai rašęs, kokią duotumėtė patarimą plunksnos žmonėms, — paklausiu mūsų tą veteraną.

— Nenusitoti tikybinės ir tautinės dvasios ir išvermės. Šiuose laikuose yra daug pavojų iš mums svetimų pasaulėžiūrų. Nepražūdyti savo lietuviškos sielos, nepaskęsti svetimoje dvasioje ir idėjose.

— Ar dabar daug skaitote?

— Kiek akys leidžia. Gana greit pavargstu.

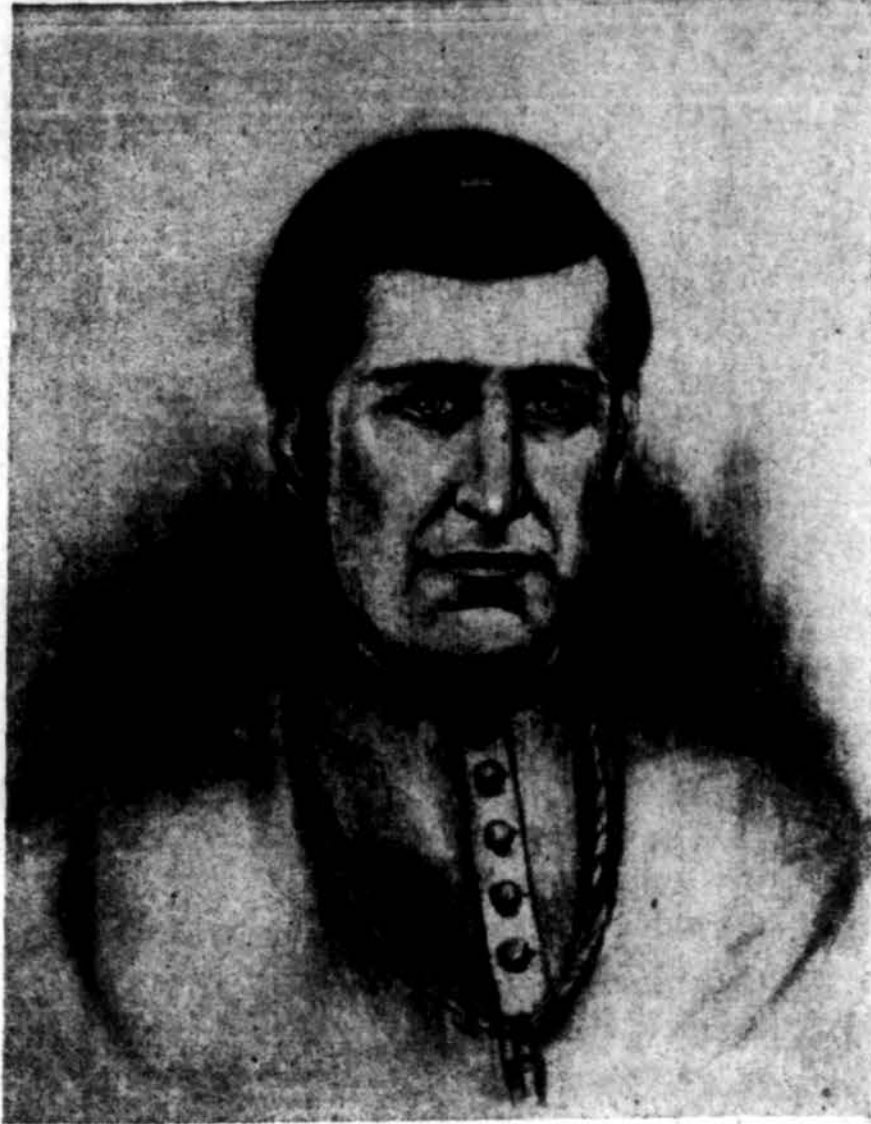
— Kurį iš skaitytų knygų paliko jums giliausią įspūdį?

— Sakytiau — dar anais laikais skaitytoji Satrijos Raganos "Viktutė" ir kiti šios autorės raštai, įkvėpė meilę Lietuvai ir norą rašyti.

Jo laimingiausioji diena

— Kokią laikote laimingiausią savo gyvenimo dieną?

— Lietuva, mylimoji tėvyne,

Vysk. M. Valančius
Pirmasis knygnešių tinklo organizatorius, staptai Prūsuoje spausdintų raštų autorius

— Negalėčiau sakyti, kad turėjau daug laimingų dienų. Šviesiausia vis dėlto pasiliko priminimų, pirmųjų šv. mišių diena.

— Kaip dabar dienas leidžiate?

— Be jokių pareigų, kaip invalidas. Daugiausiai gyvenu atsiminimais, laikaisi pergyvenimų momentais, Lietuvos vaizdais.

Tremties lietuviams

— Kokį patarimą duotumėtė tremties lietuviams?

— Išvermės! Nepasiduoti svetimųjų įtakai, nenustoti lietuviškos dvasios, neatsižadėti ką turime gero savyje. Yra pavojus atsirasti sužalotoms sieloms. Jam reikia atsispirti. Kai Lietuva atgims, tegrįžta visi su savo vertybėmis. Lietuvius kuno skatinčiau būti lietuviškos, dvasios, ištikimais lietuviu.

Ant mūsų veterano rasytojo stalo gulėjo naujas rankraštis, kuriame pasakojama kaip seniau Lietuvos kaime pas mokantį rašyti plaukdavo žmonės iš plačios apylinkės, kad parašytų laiškus sūniui, broliui, kurs toli tarnauja kariuomenėje, — kaip motinos iš maldaknygių mokė vaikus rašto, — kaip maldaknygę su pasididžiavimu nešėsi į bažnyčią tas, kurs mokėję skaityti. Rašytojas baigia kreipimusi į lietuvius:

— Dirbom, vargom, kovojo me su priešais ir daug laimėjome. Nenupulkime dvasioje aki-vaizdoje bolševizmo grėsmės. Nei bolševizmas, nei slavizmas, nei amerikinizmas, nei pagaliau laisvamaniškos pagundos tenežaloja mūsų dvasios. Amžinai ir nepakeičiamoji Tiesa tebūnie mums kelrodė. Mylėkime Lietuvą — savo tėvynę. Bet kokiu kiti idėja, kuri rautų iš mūsų širdžių tėvynės meilę, teneisigali mūsų tarpe. Lietuvi, šiuo momentu tau nevalia nei snausti, nei svetimiems tarnauti, bet privalai pabusti ir veikti Lietuvos labui!

THE ALL FLEXALUM BLIND
Lengvai nuvalomas plastikos juostos ir virvelės. Mar-Proof-Snap-Back. Aluminio "slate", garantuotas mechanizmas — nebulka, traukia ar tūsi. Pagal užsakymą pagaminamos sėdros. • Valymas • Stalams "Pads" • Patalysimai • Stiklo viršus. Sacramento 2-4750 VI-LOR MFG. CO. 3521 W. Chicago Ave.

DEMESIO, SAVININKAI!
Alyvinių pečių aptarnavimas ištisias 24 val. Visokių gamybų įskaitant General Electric taip pat įvaldomo katilus ir karšto oro pečius.

T. M. LEAGUE & SON
Warrenville 3-2371

DIAMOND SERVICE STATION
Sinclair Company prekės. Autom. patalysimai — Itepinimas ir pilnas aptarnavimas. Geriausias rūšies darbas — prieinamos kainos. Atidara kasdien iki 8 val. vak. Uždaryta sekm. Saukite:

Pullman 5-7419
10625 So. Wentworth

Paskutinis Toscaninio koncertas

Sekmadienio vakarą prieš koncertą atrodė, kad NBC simfoninio orkestro žmonės jau jautė kas turi atsitikti. Kai tik durys prasivėrė, vienas iš orkestrantų sušnypštė, kad nutiltų, kitas šūktelėjo "Silencio". Visi įtemptai sekė, kai 87 metų dirigentas ėjo tylumon, sunkiai remdamasis savo sūnaus rankos. Didžiama salės taip pat jautė, kad tas koncertas greičiausiai bus paskutinis Toscanini koncertas su NBC orkestru, o gal ir apskritai paskutinis.

Ir pats to vakaro koncertas buvo visiškai kitoks. Dar prieš dvi savaites Toscanini buvo pilnas ir ugnies, ir jėgos, ir preciziškumo, bet jau paskutinėje repetitijoje buvo nebe toks, o pačiam koncerte, ištraukose iš jo mėgiamųjų Wagnerio operų, Toscanini mintys skraidė kažin kur kitur. Buvo gabaliukų, kur jis buvo toks pat, kaip visada, bet vėl buvo vietų, kur jis beveik nustojo dirigavęs ir atrodė tik taip sau stovi ir visiškai iš šalies klausosi muzikos. Paskum atsitiko visiškai neįtikimas dalykas: Tannhauserio Bacchanalijoj nuostabūs orkestras sumišo. NBC mechanikai nutraukė transliavimą per radiją, paaiškindami, kad atsitiko techniški gedimai. Bet maestro vėl susigriebė: Jis rūpestingais mostais vėl surinko orkestrą į darną vienetą. Gale paskutiniojo dalyko, Meistersingerio Preludio, dar paskutiniams garsams nenuskambėjus, jis nuliūno nuo podiumo, batuta jam išlindo iš rankos ir nukrito ant grindų. Salė plojo penkis minutes, bet dirigentas užsidarė savo kambarį ir nebeatsirodė.

Tai buvo žymiausio šių laikų dirigento iš muzikinio gyvenimo pasitraukimo vakaras. Jau dvi savaites jo pasitraukimo raštas gulėjo ant RCA pirminko stalo, bet vis be parašo, ir tik savo 87 gimtadienį maestro atsispindė: užbėgo laiptais augštyn ir pasirašė. Štai pora ištraukų: "Ir va atėjo liūdnas laikas, kai turiu padėti batutą į šalį ir pasakyti orkestrui su diev". "Aš nešiosiuos savy turtingus prisiminimus tų muzikinio darbo metų".

Pats NBC orkestras buvo suformuotas prieš septyniolika

metų specialiai Toscaniniui ir jo genijaus iškeltas į pačius geriausius pasaulio orkestrus. Toscaniniui pasitraukus, jis paskutinis aštuonias savaites dar tik rai laikysis ir rodysis su svečiais dirigentais, o toliau savo vietą greičiausiai užleis Bostono Simfonijai su Charles Munch.

Pats Toscanini vasarai išvyksta į Italiją. Niekas nežino, ar dar kada jis sugrįš Amerikon ir ar dar kada diriguos. Bet jo 68 metų dirigavimo juk yra jau stačiai pasaka. Jeigu jis jau būtų atsiveikinęs ir amžinai, jo vardas žmonijoj vis tiek liks nemirstamas.

VOCATIONS NEEDED

The Sisters of Charity of Zams, Austria who specialize in domestic work in Seminaries and religious institutions and also in other works of mercy are in need of vocations. They offer the opportunity of religious vocation to girls who have not had the benefit of an education and also to non-married women under forty. Write to:

MOTHER PROVINCIAL
705 Clyman St., Watertown, Wis.

WHY NOT BE A MISSIONARY?

WHITE SISTERS have hospitals, schools, orphanages and do social work throughout North, West, East, and Central

AFRICA

Applicants accepted ages 17 to 35 THERE IS WORK FOR ALL For fascinating, detailed information write

MISSIONARY SISTERS OF OUR LADY OF AFRICA • Franklin, Pennsylvania or Belleville, Illinois or Metuchen, New Jersey

NEW PLASTIC ASPHALT TILE 3/4" each (A Color Group) 9x9x1/8 inches AMAZING NEW DEVELOPMENT IN THE TILE INDUSTRY Plastic Asphalt Tile Wonderful News Because: (1) It has a High Natural Gloss (2) It's Easier To Clean (3) It's Available In Pastel Pink, Blue, Pale Green, as well as standard colors. 1st Quality Standard Gauge — Inlaid Linoleum \$1.99 Sq. Yd. In a choice of 15 Colors Limited Quantity

We are equipped to handle any or all of your floor and wall covering needs

• Rubber Tile • Vinyl Asbestos Tile • Homogenous Vinyl Tile • Linoleum Tile • Plastic Wall Tile

Rugs and Carpeting Stair or wall to Wall Carpeting By Magee, Roxbury, Firth, and Oxford Mills

Free Estimates - E-Z Credit Terms Open Daily 9 to 6 - Sundays 10 A. M. to 5 P. M.

CITY AND SUBURBAN TILE AND LINOLEUM CO. 5438 SO. ARCHER AVENUE 1 Block West of Cicero

COMPTOMETER SCHOOL

SCHOOL STARTS EVERY MONDAY

721 W. CHICAGO AVE.

East Chicago, Indiana (4 Corners)

YOU CAN START YOUR COURSE ANY MONDAY NIGHT!

Hours Are:

3:30 P. M. to 6:00 P. M.

6:00 P. M. to 8:30 P. M.

Industry Needs You, That's Why We Are Here

Call EAST CHICAGO 4000 For Information

Mfg. Co.

Felt and Tarrant

MRS. MARY PETE7RSEN, MGR.

NACIN DECORATING SERVICE

5014 W. 82nd St. Oak Lawn, Ill.

Atleklam augščiaušieš rūšies darbus mieste ir priemiesčiuose vidini arba iš lauko pusės tinkama dekoravima. Modernių spalvų kombinacija. Saukite:

Garden 4-2813

Pietuose mieste ir priemiesčiuose.

SILDYMO SPECIALISTAI

Gazo, alyvos ir anglių

Karšto vandens ir garų

Katilo pakeitimai

Pilna apšildymo sistema

RAdcliffe 3-0526

Gyvenimo sode yra viena būtina gėlė — tikėjimo; kur ši gėlė neauga, ten ir kitos greit džiūsta, visų pirma — tikrosios meilės gėlė.

—Landriot

Nelaukite Susigrūdimo

Paaukite šandien - Neatideliokite!

ELECTRIC & APPLIANCE COMPANY

BLACK OAK Komerciniai ir Industriiniai Inžinerijos Specialistai Intercom ir Signal Systems Nemokami Apskaičiavimai Saukite:

Tiliden 4-0669

SENSATIONAL SALE

30% ON HARDWARE

COMPLETE LINE OF GRINDING STONES

BROWN & SHARP TOOLS

MANY NATIONALLY FAMOUS BRANDS

4 WHEEL TRAILERS

ARC-ROC HARDWARE

3871 Archer Avenue

Bishop 7-3606

MAHER'S LANDSCAPE Aplinkos plano apskaičiavimas, mašinali duodamas ant rūšiavimo, pievos darbo arba akmenų darbų. Pievai sėklos — rėpliojanti žolė, trąša, viokių rūšių — "Flagstone" — su trąša žemė — egliš — krūmai. Saukite GRovehill 4-4320 Vakaris nuo 6 iki 8 Hemlock 4-9776 6721 S. Winchester Ave.

Skubiam geram aptarnavimui geriausias rūšies technikų saukite

C. & G. TELEVISION & RADIO SERVICE

COmmodore 4-4980

637½ West 120th Street

ATTENTION ALL MOTORISTS! DRIVE-IN NOW —

GET YOUR CAR READY FOR SPRING Best Buys of 1954

Auto Seat \$9.95 up

Covers \$34.95 up

Convert \$19.95 up

Tops

Auto Painting

ONE STOP SHOP

Complete Service

• Glass Department

• Trim Department

• Mechanical Department

All Types of Commercial Vehicle Painting

LAKE AUTO

PAINTING CO.

1901 West Lake St.

HAymarket 1-7775

7247 S. Chicago Ave.

Midway 3-7283

SPRAY KING

AUTO PAINTING

Hours Daily 7:30 to 6:30

Sunday 10:00 to 4:00

LIETUVIŠKĄ DUONĄ, TORTUS, PYRAGAIGIUS

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje kepėjas—specialistas ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

738 West 31st Street

Telef.: CAlumet 5-2173

(Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted Street)

PRITAMAMI ĮVAIRUS SPECIALUS UŽSAKYMAI

COME TO DANIEL'S FOR GOOD FOOD

HOMEMADE RAVOILI, ALL KINDS OF ITALIAN FOOD

Delicious PIZZA

SMALL \$1.00

LARGE \$1.25

SPECIAL \$1.50

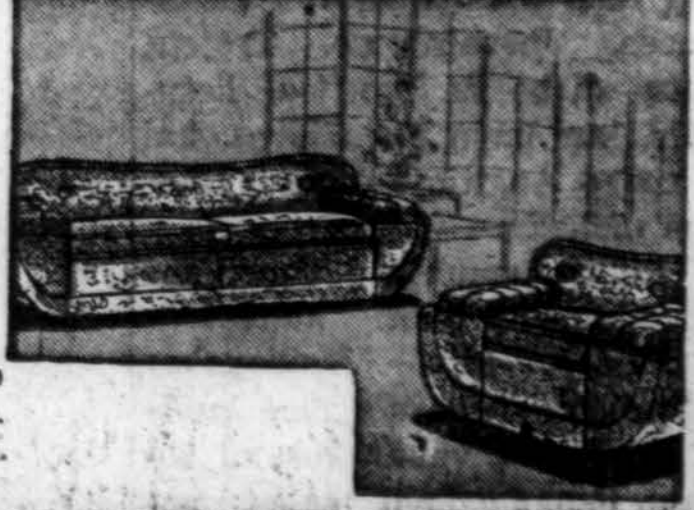
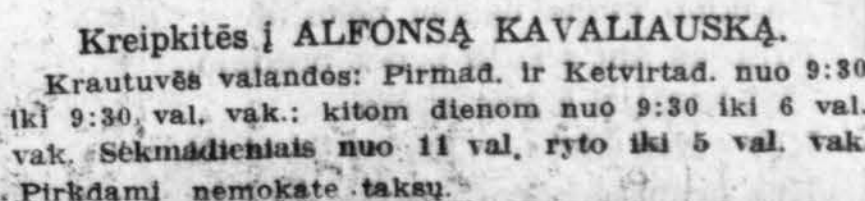
Free Fish Frys On Fridays • Come to DANIEL'S and Save — Open 11 A. M. to 2 A. M.

ORTENZI LOUNGE

1300 N. 24th Ave., Melrose Pl., Ill. • Filmor 3-9445 • WE DELIVER

P. MALDEIKIS, Cicero, III.

Benet Latin School, Benet Lake, Wisconsin

ANTROJI PAKOPA

JURGIS GLIAUDA, Los Angeles, Calif.

Kalnai ir Baltrušaitis

Jūs norite gardžiuotis beribėmis platybėmis, jausti smalsius žvilgsnius į melsvuosius tolius, jūs norite, besigėrėdami platybų žavesiu, patapti didingumo dalele...

Tai kelias į kalnus; ryšio pojūtis su debesų remiančiu masvyvu; džiaugsmingas suvokimas, kad žmogaus jėga ir žmogaus valia iškelia jį iki debesų ir virš debesų.

Tai buvo mano tylūs džiugūs šveicariškųjų Alpių glūdumoje...

Lėtai, atkakliai, stengdamasis savo žingsnių kultivuoti alpinistinio eismo, aš kopdavau į kalnus, į viršūnes, prie erdvių džiugimų. Aš nesiskirdavau tuose žygiuose su mūsų ir rusų poeto, su niuraus lietuvių Jurgio Baltrušaičio eilėraščių strofa. Aš šnibždėdavau:

...ješče stupenį, ješče meža, i dalį zemlį obetovannojo raskrojetsia bez rubeža...
(...dar pastanga, dar pakopa ir toliai žemės pažadėtos bus man beribiai atskleisti...)

Kartojamas patosas

Su tokiu pat veržimosi patosu, su kuriuo eidavau įeškoti didingumo reginio kalnuose, aš sutinku antrąjį mūsų "Lietuvių Enciklopedijos" tomą.

Kažin kur, labai toli nuo mano buveinės, nežinomame man Bostone yra grupė žmonių, kurie kuria mūsų tai, kas didinga — jie kuria "Lietuvių Enciklopedijos" tomus. Jų darbo sąlygos galbūt sukurė redaktojų ir leidėjų enciklopedijų, kurių balansuose figūruoja milijonai. Bet, štai mano rankose antras "Lietuvių Enciklopedijos" tomas.

Nustūmiami knygų lentynoje puošniai svetimtautiškai — enciklopedijai ir su džiugiu virpesiu pirmon, paradinėn vieton statau šią, su jokia pasaulio enciklopedija nepalyginamąją. Anoji, svetimtautiškoji tikrai parankus informacijos šaltinis; ši, savoji, stebuklas, kurį sukurė 70,000 dušių tautinė mažuma.

Antroji pakopa

Tas antras tomas — tai antroji pakopa augstyn, ten, kur slypi pasiekto tikslo džiugumas ir grožis dvasiniam žvilgsniui. Dar daug pakopų prieš mus; dar toli vis augstėjimo tako baigmė. Bet faktas: pėda išsisi ant antros pakopos ir de-

simtoji ar dviliktąjį kelio dalis nuveikta.

Tad kur gi slypi grožis to leidinio pasirodymo fakte? Aš neminiu čia leidinio išvaizdos grožio — kiekvieno bibliofilo kraujas kunkulioja laikant rankose tuos estetiškai išleistus tomus. Aš turiu galvoje čia kitą grožį — tai džiugumo pojūtis įsitikinti, kad liuanistika yra šio masyvinio leidinio dvasia ir ašis.

Mūsų gyvenviečių vaizdai, mūsų žmonių veidai, mūsų praeities dvelksnis, mūsų žemės reginiai ir nesuskaitomi priminiai, mai, pastabos, pastraipsai — ne nenujaušti ankščiau — kaip, kur, kada, kuriuo būdu vienas ar kitas liuanistinis reiškinys susijęs su plačiais reiškiniais, kuriuos dėsto svetimtautiškos enciklopedijos, ne liuanistini skirdamos savo žinytus.

Nukošta per mūsų smegenis

Enciklopedinių žinių srautas sujungtas su abecelės raidžių tvarka. Bet tame gyvame margume sutelpa viskas, kas žinoma žmogaus protui. Tai viskas patiekta mums mūsų kalba, dažnai nušviesta liuanistinio aspekto. Ne tikslieji mokslai rūpi mums tuo tarpu, bet istorija ir kultūra. Bet ar nerandame mes ir tikslųjų mokslų rubrikose, savų liuanistinių įnašų? Juk to viso mes nerandame kitose, kad ir brangiausiose enciklopedijose.

Tad tame ir yra tas džiugumas, tas eismo į kalnus patosas — nes regime liuanistinius reginius ir svaiginamės jų erdvini gamtu.

Reiškinio esmė

Lietuvių Enciklopedijos leidimas ne ciliinis, tai mums istorinis reiškinys. Su kuriuo mastu turi ateiti čia recenzentas?

Baisus recenzentas, kuris dėl nevykusios frazės sugeba niekinti kūrinių, kurio esmė ne gražbiystėje. Baisus recenzentas, kuriam svarbu žvelgti į autorius vardą, ne į kūrinių esmę. Baisus recenzentas, kuris žino a priori kaip reaguoti į dar nematytą kūrinių. Šie asmenys man yra destruktivumo ir negatyviškumo įsikūnijimai.

Skaisčios atminties Vaidžan-tas nemėgo blusinėti; jis mėgo įeškoti "deimaniukų".

Tarp tų dviejų kraštutinių, vis labiau krypdama į pagiežin-

Sukaktuvinių vojų paveikslas

Dr. A. Račkus išleido vokus spaudos laisvės atgavimo 50 m. sukaktį paminėti. Centre — vysk. Valančiaus paveikslas, supamas lotyniško užrašo: "M. Valančius, liuanistinio vyskupas". Toliau, šalia vaizdelio — motinos prie ratelio mokančios vaiką — įrašas anglų kalba: "Jis (vysk. M. Valančius) ir Lietuvos motinos išgelbėjo Lietuvą nuo analfabetizmo. 50 metų sukaktis nuo pergalės prieš carą, kovoję dėl laisvos liuanistų spaudos".

gąjį blusinėjamą velkasi mūsų recenzistika. Ir tai miniu dėl to, kad tai taip akivaizdu reakcijoje į "L. E." rodymąsi.

Recenzento ir kritiko pareiga pamatyti kūrinių ašį, nugarkauti ant kurio laikosi kūrinių kūnas, ir parodyti tai skaitytojui. Su tokiu tik mastu galima eiti prie monumento. Ir mes matome, kad "L. E." ašis yra kova pastatyti liuanistų tautai tautinių monumentų, nelyginant milžiną, kurį tačiau mes galime sutalpinti mūsų knygų lentynoje.

Bet pageidauti galima

Atviras ir platus leidėjo kontaktas su visuomene leidžia tarti kelis žodžius daugiau.

Ant šios pakopos mes drąsiai statome pėdą ir siekiame kopti augščiau. Raidė B (toli gražu nevis) taip prisotinta liuanistika. Bet siekiamas idealas niekad dar nėra toks. Ir štai todėl tie keli žodžiai daugiau: rašyti dar plačiau apie mūsų kuklias gyvenvietes — pasigendame dažnai istorinių davinų; dar daugiau iliustracines medžiagas liuanistikai. Rašyti apie kiekvieną liuanistinį objektą dvigubai, kaip dabar — ir aš už tai kelsiu kepturę.

Ir kels keptures visi "L. E." prenumeratoriai. Daugiau eilučių viskam, kas liečia liuanistų Lietuvą — ar tai yra labai ma-

žas upeliškūkis, ar didelė asmenybė istorijos scenoje.

Tegu išeina dar du ar keturi tomai daugiau — prenumeratoriai suras tiems papildomiems tomams vietas savo gužose.

Pažadėtosios žemės toliai

"Lietuvių Enciklopedijos" leidime matau vieną iš apsišreišimų būsimo laisvos Lietuvos statyboje. Tas leidinys — kaip įrodo II tomas — netikėtai pildoma liuanistikos žiniomis, netikėtai nubrėžia gaires mūsų patalidams orientirams už tėvynės ribų, bet ir yra puiki solidarumo mokykla, taip reikalinga, mums, mėgstantiems tvirtinti savo įsitikinimų tvoras tarpusavyje.

II tomo priede, kuriame sudėta plačios visuomenės reakcijos pareiškimai, išvydus pirmąjį tomą, imu du trumpus ir rašiusius.

"Lietuvių Enciklopedijai" bus daug kentusiai tėvynei viena gražiausių dovanų (Dr. A. Šeplaukis — Tyruolis). Ir: Sėkmės, sėkmės! Laukiu antro, trečio ir visų kitų tomų. Siųskite nors kasdien! (Vitalis Zukauskas). Po tais pareiškimais pasirašau ir aš. Ak, siųskite ir man, nors kasdien. Su tomis pakopomis į liuanistikos išsamumą aš vėl gyvenau kalnų keliu nuotaikomis, veržimusi į augstumas, iš kur — o stebuklas — matyti liuanistų toliai.

Didelis yra silpnumas žmogaus protas, kaip ir nemokumas jo gyvenime. Tikėjimas yra viena nintelė priebėga, kur gali kreiptis proto tamsume ir savo prigimties moralinio silpnumo nelaimėse... Esame vaikai, kurie bandomė pirmus žingsnius. Einame ir krintame. Tik tikėjimas mus pakelia. —Voltaire

LIETUVIŠKI RADIOJUS VALANDŽIAI

INŽ. A. SEMENAS, Chicago, Ill.

Džiugu, kad liuanistų žodis ir muzika vis dažniau apvalkio mūsų pastoges radijo bangomis. Lietuviškų pusvalandžių turime gana apščiai beveik visuose didmiesčiuose, bet daugiausia jų, turbūt, yra Chicagoje. Lietuviai savo kalba programų mielai klausosi, o taip pat norėtų išgirsti ir iš kitų miestų perduodamus liuanistų pusvalandžius. Deja, iš kitur programų nepagaunamos, o kartais ir vietinės stotys pagaunamos su trukdymais. Lietuviai suverčia bėdą ant amerikoniškų aparatų. Esą, europiniai aparatai galėjai klausytis iš visos Europos!

Tačiau pamėginkime susipažinti su esama padėtimi šiek tiek iš techninės pusės.

Radijo programos perduodamos iš stočių, kurios veikia tam tikru galingumu ir nustatytu dažnumu arba bangų ilgiu. Amerikiečiai veikia vadinami radijo tinklai, kurių stotys su vienos paskirstytomis bangomis apima visus didmiesčius. Jei Chicagoje kuri nors stotis veikia pvz. dažnumu 1000 kc/s., tai tokiu pat bangos ilgiu (t. y. dažnumu) rasime stotis ir Detroito, ir Clevelande, ir New Yorko, ir t. p. Tų stočių su viena banga galingumas irgi duodamas toks, kad jos aptarnautų tam tikrą sritį, bet tuo pačiu nekludytų ir nepermuštų kitų gretimų stočių. Todėl suprantama, kad suderinus (nustatius) radijo aparatą augščiau minėtam dažnumui (1000 kc/s.), mes pagausime savo vietovės stotį, bet jokia būdu ne iš toli-

mesnės vietovės, pvz. iš New Yorko, jei būsimė Chicagoje. Tačiau Europoje mes sugėbėdavome pagauti įvairias stotis iš įvairių kraštų tik todėl, kad bangų paskirstymas ir galingumas įvairiems kraštams buvo įvairus. Pvz. Berlyno radijo sto-

ties bangos negalėjo turėti Parizius, Londonas ar Briuselis. Tačiau, krašto viduje, pvz. Vokietijoje, buvo praktikuojama vienos bangų paskirstymo sistema, arba, kaip vokiečiai vadino, "Gleichwellensystem", kur, aišku, stočių galingumas buvo aprėžtas, kad nekludytų kitiems kraštams.

Tiems, kurie nusiskundžia vie-

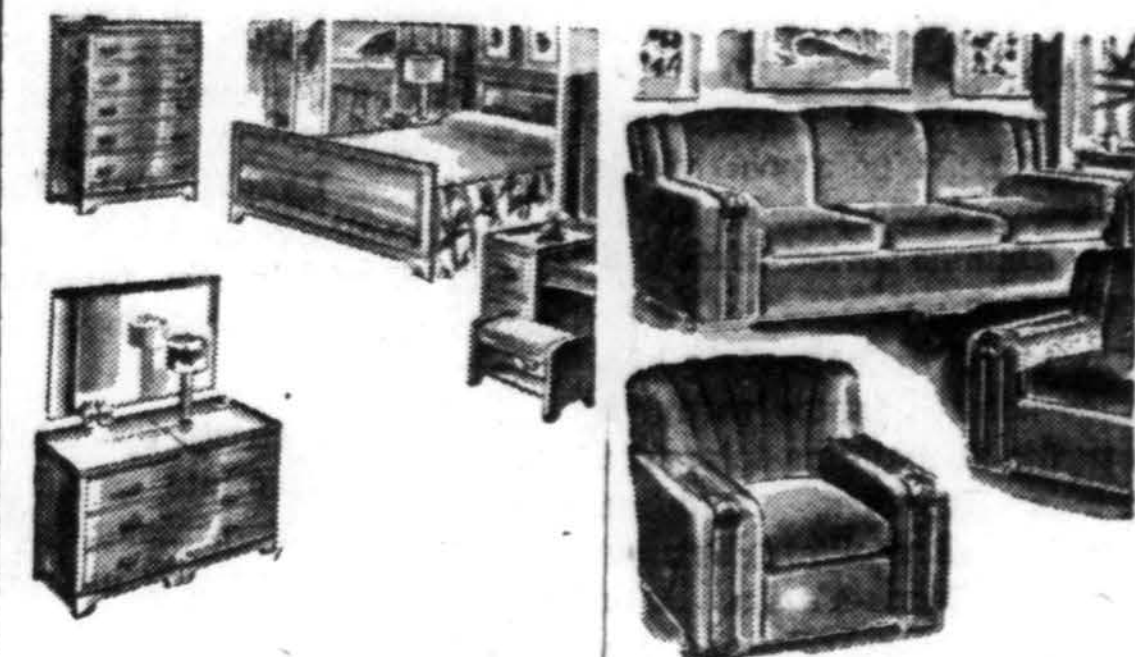
(Nuke'ta į 6 pusl.)

PROGRESS BALDŲ ĮMONĖS SKELBIMAS

\$100,000.00 VERTĖS PREKIŲ PERVERSIO

IŠPARDAVIMAS

LENGVI ISSIMOKEJIMAI

Vieni iš gražiausių seklyčiai setai dviejų dalių arba miegam. 3-jų dalių vertės \$200, dabar parduodami tik po \$119.50

8-nių kūbiškų pėdų dydžio 1954 metų gerųjų išdirbysčių refrigeratoriai po \$179.50

2-jų dalių žymios išdirbysčių Nylon arba Frieze parlor setai, reguliari vertė \$295, parduodami po \$159.50

3-jų dalių maple miegamo kambario setai, vertė \$135, parduodami po \$79.75

Pilno dydžio parceluoti gesiniai virtuvėm pečiai, \$150 vertės, po \$89.50

5-kių dalių chrome breakfast setai, vieni iš geriausių, \$75 vertės, po \$44.75

Pilno dydžio studio couches, reguliari vertė \$70, parduodami po \$39.75

Didelės ir patogios lounging kėdės, vertės \$70, parduodamos po \$39.95

Pilnai įrengtos Hollywood lovos, \$75 vertės, parduodamos po \$43.50

Gražiai pabaigtos tvirtos komodės, vertos \$49, parduodamos po \$28.75

Tvirty padarytos rašymui deskutės, \$40 reguliari vertė, po \$24.75

Spyrukliniai matracai, 10 m. garantuoti, vertė \$39.50, parduodami po \$19.95

Pasidėjimui spintelės (Chest of Drawers), vertės \$32, parduodamos po \$18.95

Patogios kėdės (Pull Up Chairs) visokių spalvų, \$15 vertės, po \$9.95

Vienos iš gražiausių lempos, \$10 vertės, parduodamos po \$4.95

Pamatykite šias ir šimtus kitų vertybių lygiai numažintomis kainomis per šį išpardavimą, kur galite sutaupyti iki 60%!!

Visos prekės yra pilnai garantuotos

Lai niekas nenukreipia tamstų dėmesio nuo pastovaus lankymo šios Lietuvių Bendrovės Krautuvės.

4183 ARCHER AVE. — prie Richmond

Eidami atsineškite gazo ir elektros bilas — užsimokėsite be ekstra mokesčių. Taipgi primame vandens takų, raudonojo ir mėlynojo kryžiaus apdraudos mokesčius ir telefono sąskaitas. Galite išpirkti American Express money orderius — yra saugu ir patogiu.

Krautuvė atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. popiet. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 valandos vakaro dėl tamsių patogumo.

CONRAD'S - FOTOGRAFAS (LIETUVIS)

Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiams duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atlikus darbas.

414 WEST 63rd STREET

Tel. ENG. 4-5888 arba ENG. 4-5840

Rūpestingai ir pigiai taisau TELEVIZIJOS APARATUS

Garantuoją darbą ir dalis

J. MIGLINAS
Tel. Humboldt 6-1038

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turite naują didelį sunkvežimį ir apdraudą
6930 S. Tulman, Chicago, 29, Ill.
Tel. GROvehill 6-7096

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite:

ANTANAS VILIMAS

Yards 7-2917

3658 SO. UNION AVE., CHICAGO 9, ILL.

SPECIALUS NUPIGINIMAS!

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.

2810 WEST ROOSEVELT ROAD Telef. SEeley 3-4711

Gausite dar specialią dovaną, jei paminėsite, kad šį skelbimą matėte "Drauge"

11 dalių miegamojo baldai tik už \$149.00

Pasinaudokite šia reta proga, nebrangiai įsigyti miegamojo visą apstatymą įskaitant matracus ir spyruokles.

Užleikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKIT ŠIA

ERDVIA IR PATOGIA BEI SENIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖ

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.

Tel. LAfayette 3-3171

Brighton Parko kolonijoj

KASDIENĄ CIA RASITE

DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, ploviklių, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.
LENGVI ISSIMOKEJIMAI PRITAUKOMI VISIEMS

TAUPLYKITE

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.

KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.

Tauptykite šioj tvirty, turtingoj, liuanistoj finansinėj įstaigoj. MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 3 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadi. nuo 9 ryto iki 2 po pietų

ATEICIAI, PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS! CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION. KUP

KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI \$10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT

KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.

KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

★ JOHN PAKEL, Prezidentas ★ 6234 So. Western Ave. • Tel.: GROvehill 6-7575

Kaltinamasis aktas sovietams

A. ASTASAITIS, Detroit, Mich.

Rankose pilkšvai rudais viršeliais knyga. Storoka, iliustruota. Jos autoriai — 53 lietuviai, latviai ir estai. Vardas: "Baltic States Investigation. Hearings before the Select Committee to investigate the Incorporation of the Baltic States into the U.S.S.R." Leidėjas — House of Representatives, Eighty-third Congress. Spaudė — United States Government Printing Office, Washington: 1954".

Laikai rankose ir su smalsumu pradėti skaidyti šio leidinio puslapius. Leidinio, kuris taip vaizdžiai ir dokumentuotai pasakoja apie Pabaltijo valstybių okupaciją, vargą, priepauidą, žmonių kancias ir baisų terorą. Skaitai ir gėrėsi tu 29 mūsų tautiečių ryžtu ir drąsa, kurie suteikė nekainojamos vertės liudijimus, kurie pateikė Lietuvos kaltinimus sovietiniams okupantams.

Jie, tie 29, kalbėjo visos kalnamos lietuvių tautos vardu ir jie turėjo neabejotiną teisę tam. Armalis, Banionis, Bildešas, Brazaitis, Brazeika, Brizgys, Černius, Cleopa-Marija, Daukantas, Devenis, Dičmanas, Kajeckas, Merkelis, Miliauskas, Musteikis, Nenorta, Padalis, Petraitis, Raštikis, Snieckus Tarvainienė, Trimakas, Tumas, Žadeikis, Zakarasuskas, dar pora, kurie turėjo smarkų pagrindą iki tam tikro laiko likti nežinomaisiais, tai tos pavardės, kurios be jokios abejonės atestavo mūsų tautą ir jos vardu bėrė kaltinimą, po kaltinimo Lietuvos okupantui.

Tie žmonės yra įvairių profesijų ir įvairaus išsilavinimo: čia yra ir vyskupas ir keli kunigai, karininkai, mokslininkai, tarnautojai, moksleiviai ir darbininkai. Jie visi gal skiriasi savo pasaulėžiūra, įsitikinimais, bet visų širdyse dega meilė tik savo tėvynei, pareiga ir meilė savo kankinamiems tautiečiams. Jie yra laisvi Vakaruose ir naudojami šia proga šaukti visam pasauliui apie komunizmo siaubą. Jie kartu įspėja ir likusį pasaulį ir vaizdžiai parodo, kas laukia visos civilizacijos, jei laiku nebus užkirstas bolševikinis siautėjimas. Tik reikia pasiskaityti dr. Devenio liudijimą, kuris itin įdomus amerikiečiams įstajoms. Juk tada, kai rusai skaitėsi JAV sąjungininkais, visiškai šaltai buvo įkalinė Amerikos pilietį dr. Devenį. Arba, koks tėvas ar motina beskaitydami gen. Raštikio parodymą nesusilaikys skausmo ašaros patyrę, kad gen. dukterys likę pas sovietus, okupantų inspiruotos ir palieptos, rašo, kad tėvai grįžti atgal. Koks tragiškas likimas ir mūsų visų gili užuojauta tegali lydėti gen. Raštikį ir poniją, kada jie buvo priversti (laikiniai, mes visi tikime) nepaklaustyti savo dukrelių maldavimų grįžti. Kokių siaubingų aidų skrodžia skaitytoją. Pravienisčių žudynių išlikusių gyvųjų liudininčių parodymai arba senutės Tarvainienės liudijimai apie Rainių miškelio skerdynes. Jos vienas sūnus ten neišvengė pirmųjų krikščionių persekiojimų laikais vartotų tortūrų. Jis mirė už savo Dievą, už savo tėvų šali. Banionis, parodymo metu, čia pat nusivilkęs marškiniais, visiems parodo ir šiandien neišnykusius NKVD siautėjimo ženklus jo nugaroje, gautus tyrimo metu. Ir daug, kiekvienas liudininkas turi ką papasakoti, pateikti viešą kaltinimą. Visų žodžiai ganėtinai svarbūs, iki vienos raidelės užfiksuoti ir šiandien telpa toje knygoje.

Arba čia pat įjungti mūsų išleisti leidiniai apie 4 nukank. vyskopus, 15 nužudytų kunigų. Telpa kankinių nuotraukos, gyvenimo ir mirties aprašymai. O kur visos fotostatinės kopijos kitų leidinių, įsakymų, sušau-

dymo ar areštavimo orderių, nuotraukos nukankintųjų. Išsamus A. Trakiškio rašinys apie religijos ir bažnyčios padėtį okupuotoje Lietuvoje. Žinoma, čia pažymėtina tik lietuvių liečianti knygos dalis. Latviai ir estai, kad ir taip gausiai atstovaujami, bet užtektinai vaizdžiai pateikia sovietus inkriminuojančią medžiagą iš savųjų patyrimų.

Lietuvių tauta savo krauju rašo didžiosios kancios istorinį puslapį. JAV Kongreso atliktas tyrinėjimų darbas ir iškeliamas aiškūs visų sovietų piktadarybių, viso darbo išleidimas atskiru rinkiniu, be abejo, Pabaltijo tautų kovos už laisvę grandinėje tegali būti laikomas vienu iš pačių pozityviausių iki šiol atliktų darbų. Lietuvių tauta niekada negalės pamiršti šios pagalbos iš amerikiečių, tamsiausioms mūsų likiminėms valandoms.

Pati knyga išleista specialaus tyrinėjimų Komiteto naudojimui, o taip pat ji išsiuntinėta visiems dalyvavusiems liudininkams ir kairiems spaudos bendradarbiams.

LIETUVIŠKI RADIO PUSVALANDŽIAI

(Atkelta iš 5 psl.)

tinų stočių priėmimu, galima duoti kelius paaiškinimus. Imkime Chicago. Šiame didmiestyje turime labai daug stočių. Vienos jų įeina į vadinamą radio stočių tinklą, kitos, vad. lokalinės, į tinklą neįeina ir jos yra aprętos labai nedideliu galingumu, kad netrukdytų pagrindinėms stotims.

Chicagoje turime šešius lietuviškus pusvalandžius, būtent:

1. BANGA — stotis WOPA — 1990 kc/s ir FM — 102.3 mc/s.
2. BARCUS — WGES — 1390 kc/s.
3. BUDRIKAS — WHFC — 1450 kc/s.
4. KUBILIUS — WOPA — 1490 kc/s.
5. MARGUTIS — WHFC — 1450 kc/s.
6. SALTIMERAS — WGES — 1390 kc/s.

Pamatykite Hudson Dealer pirma pirkdami šį pavasarį mašiną

Nauji ir vartoti automobiliai. Pamatykite mūsų didžiausią pasirinkimą puikių vartotų automobilių. Geriausias Hudson pirkimas visam miestui. Atvykite dabar!

Kasdien nuo 7:30 iki 9:00, šeštadieniais nuo 10 iki 6.

CICERO
HUDSON DEALER
SALES & SERVICE
(Pirmiau buvo žinoma kaip Suburban Hudson)
5440 CERMAR RD.
OLympic 2-0054
Theodors Kringelis, sav.

Šios visos stotys, perduodančios lietuviškas programas, veikia įvairiu laiku.

Tos stotys, kurios dirba nuroyto dienos metu, Chicagoje girdimos labai gerai ir be trukdymo. Gi stotys, kurios pradeda perduoti vakare, ypač pavasarį ir vasarą, su saulės nuleidimu pagaunamos silpniau ir kartais su interferencija iš gretimų stipresnių stočių. Tai yra būdinga dėl vidutinių bangų plitimo savybių. Visai sutemus, priėmimas paprastai pagerėja. Tačiau geresni aparatų, su geru selektyvumu ir geru automatinio garso reguliavimu, tokie reikišnius nedaug reaguoja. Jei gretimų stočių klaidymai jaučiami nuolat, tada reikia manyti, kad radijo imtuvus reikalingas patikrinimo. Gerai veikiantis aparatas vieną dieną gali sušlūgti: netekti jautrumo bei selektyvumo. Kai lemputės palensta — netenkama ir selektyvumo.

Baigiant, dar tenka pastebėti, kad geram priėmimui trukdo vietiniai žmonių sukurti trukdy-

mai, k. a. įvairūs namų apyvokos motorai ir elektros įtaisai, tinkamai neapsaugoti ar neužlaikomi ir, dažniausiai tik vasarą, jaučiami vadinamieji atmosferiniai trukdymai.

Tiesa, kai kurie lietuviški pusvalandžiai (gaila, ne visi) tuo pačiu laiku perduodami dviem bangomis: vidutinių bangų ir FM juostoje (žūr. stočių išvardinime "BANGA").

Tie, kurie turi aparatus su FM bangų juosta, ypač didesnį muzikinį pasigerėjimą turės šioje juostoje, o svarbiausia, kad šioje juostoje mažiau pasireiškia pašaliniai trukdymai, o ypač vasarą FM juostoje nepasireiškia įkvrūs atmosferiniai trukdymai.

Šiaip, lietuvių apgyventose srityse visi lietuviški pusvalandžiai gerai girdimi, kas teikia mums daug malonumo, o tiems pasiryžėliams, kurie su lietuvišku žodžiu svetimame krašte aplanko mūsų namus, turime būti tik dėkingi.

Niekas negali būti laimingas, nebūdamas išmintingų ir gerų. —Platonas

SALVATORIAN FATHERS

TEACHERS Home and Foreign Missionaries Parish Priests

Eighth Graders and High School Graduates now accepted for the fall term. For Free Catalog and Information Write to:

WEST and MID-WEST	EAST	Delayed Vocations
Father Kevin, S.D.S.	Father Cletus, S.D.S.	Father Patrick, S.D.S.
Salvatorian Seminary	Mother of the Savior Seminary	Jordan Seminary
St. Nazianz, Wisconsin	Blackwood, New Jersey	Menominee, Michigan

LIETUVIŠKA GELIŲ PREKYBA

"PEOPLES FLORIST"

Menišiai atliekame visokių gėlių užsakymus:

- ★ VESTUVĖMS
 - ★ VARDINĖMS
 - ★ KRIKŠTUVOMS
 - ★ LAIDOTUVĖMS
- Savininkas R. ir O. HOMKO

1850 WEST 47th STREET LAFayette 3-1786

NATIONAL SHRINE OF ST. PEREGRINE

"THE CANCER SAINT"

Servite Fathers, St. Dominics Church — Sedwick and Locust Streets

Nuolatine Novena kiekvieną antradienį 5:30 val. vakare

Kiekvieną sekmadienį 3:30 val. p. p.

Giedotinės Mišios kiekvieną antradienį 8:00 val. ryto atnašaujamos vėžio ligonių intencijoms. Specialus asmeniškas palaiminimas vėžio ligonių su Šventojo relikvija. Visuomet priimame pagidavimus.

REV. JOHN G. BOSCO, O. S. M. PASTOR and DIRECTOR

SUTVARKYKITE LAIKŲ SAVO AUTOMOBILĮ

Stasys Dapkus

Body Repair 3255 S. Union Ave. Tel. CALumet 5-1127

Prityręs mechanikas, turįs moderniausius įrankius gerai ir nebrangiai pataiso, karoferiją ir mūdais, taip pat sureguliuoja motorą, kad taupiau naudotų benzolą ir alyvą. Dirbtuvė yra 3231 Lowe Ave. Įvažiuoti reikia iš laisvos. Kas negali atvažiuoti, dirbtuvę, skambinkite telef. sustartum.

K. GASIŪNAS MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybę gatavus ir pigiau kainuoja.

6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

DON'T PLANT A 4 MONTH LAWN

Much disappointment with lawns is due to planting seed mixtures that contain a high percentage of quick growing but not permanent grasses. They germinate fast and make a pretty appearance in only a few weeks, but in four, five or six months they become coarse, the color fades and they compete poorly with weeds. For a permanent lawn that you will be proud of, be sure to plant a mixture of seed that has a good percentage of the permanent grasses such as bluegrass, bent grasses, creeping red fescue, Chewings fescue and poa trivialis.

Timothy and annual ryegrass grow rapidly and make a nice appearance. They don't last well, but

percentage of ryegrass is desirable in the mixture to act as a nurse crop until the permanent grasses become established.

Because of the extremely small 1953 bluegrass crop, nearly all of the better permanent grasses are higher in price this year, so that many mixtures will be offered that contain large or total percentages of the cheaper and nonpermanent grasses.

Look on the package to see what you are getting, as we assure you the better mixtures are by far the least expensive for you in the long run. You will have a better and more satisfying lawn of permanent nature, for less cost and much less work.

THE ALBERT DICKINSON COMPANY

Chicago's Pioneer Large Seed House
OUR 100th ANNIVERSARY Established 1854 WHOLESALE ONLY
Insist on DICKINSON'S SEED at Your Dealer

Dabartinė muzika Portugalijoje

Portugalijos dabartinėje muzikoje jaučiamas pasinešimas į modernizmą. Atrodo kad į portugalus bus daugiausia paveikę prancūzų impresionizmas. Vienu iš pirmųjų šio mato portugalų muzikų yra Viana da Mota, kurs taipgi garsėja, kaip koncertistas, geras interpretatorius. Jis yra Liszto mokinys.

Luis de Freitas Branco buvo mokinytis prancūzo Desire Paque ir įvedė impresionizmą į Portugaliją. Viename iš savo paskutinių kūrinių — antroji sonata smuikui ir pianui — pasižymi estetiniu elastingumu ir pasinešimu į augstasias estetiškes vertybes, pralenkiančias modernų konstruktyvinį formalizmą.

Užsieny gal daugiau žinomas portugalų muzikas Ruy Coelho, studijavęs Vokietijoje. Jo kūriniuose stipriai reiškiasi nostalgija, tyra, melancholiška meile. Kaikuriuose jo kūriniuose jaučiamas Musorgskio įtaka.

Religinėje, o taipgi ir pasaulinėje muzikoje, portugaluose garsėja Federico de Freitas ir Raposo Marques. Vienu iš jausniausių Portugalijos kompozitorių yra Joly Braga Santos, kurio Simfonia Nr. 2 išpildyta

Italijos radio simfoninio orkestro ir atlikta Lisabonos Nacionaliniame teatre susilaukė didelio triumfo. Šis kompozitorius gerai pažįsta estetikos pagrindus ir moderniąją Europos muziką.

Portugalijoje susidarė ir stiprios vokalinės grupės, kaip Ponaliniam teatre susilaukė didelio triumfo. Šis kompozitorius gerai pažįsta estetikos pagrindus ir moderniąją Europos muziką.

Saugesnės vietos taupymui niekur neradite. Kiekviena saskaita yra apdrausta iki \$10,000.00. Penkiosdešimt penki metai patyrimo ir draugiško patarnavimo. STABAS KALBA LIETUVIŠKAI

DISTRICT SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street

NELAUKITE, NES —

rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė ištikus neturėsite jokių hemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
COLUMBIA INSURANCE COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 1043

Telefonas CEntal 6-5208

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

REKORDAS...

* Įsteigta Chicagoje 1905 metais.

* Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas, ir krizes, ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.

* Augstus dividendus išmokėjo visada be perstofojimo.

* Partraukim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

Nedelskite — pradėkite taupyti šiandien!

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro, Trečiadieniais visai neatidaro.

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN A. KAZANAUKAS, Pres. • Tel. VErde 7-7749

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arklyvskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe: Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklynas, redaguoja laikraščius; skelbia misijas. Paslaukokite Dievo tarnybą: darbuokitės po Panelės Švenčiausios vėliava; stokitės į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novelių vedėjui. Laikite pažymėkite kiek mokslo baigtę, kiek amžiaus ir kokią sveikatos stovį. Laiką atsiųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolių darbus mokyklose, spaustuose, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pagidaujami moką kokią amatą. Norintiems pramokti kokio amato bus sudaryta proga. Paaukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelė Švenčiausioji. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novelisto vedėju: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigite mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY, CLARENDON HILLS, ILLINOIS

Pajieškomi inteligentai

BEN. BABRAUSKAS, Cicero, Ill.

Daugelis jų suspėjo jau taip išsispalstyti, kad nė lietuviškas dienraštis, turįs keleriopai gausenę skaitytojų šeimą už bet kurį kitą mūsų periodinį leidinį ar lietuvišką knygą, — taigi nė dienraštis tų lietuviškos kultūros dezertyrų adresų nebežino. Kartais tik per klaidą ar neapsižiūrėjimą kuris atviresnis draugas paskelbia žinutę, kad toks ir anoks daktaras atidarė savo kabinetą arba kitoks šviesūnas šen bei ten įsikūrė. Tiems, kurie jau taip toli nusigręžę nuo lietuviškos kultūros, kad kultūrininko šauksmas per dienraštį fiziškai nebegali pasiekti, turėtų padėti geros valios draugas ar kaimynas, pasiūsdamas "susipažinti" lietuvišką laikraštį bei žurnalą...

Žymiai daugiau, tūkstančiai, yra viešumos nebijančių tautiečių, skaitančių vieną ar du laikraščius, per metus paaukojančių penketą dolerių bendriems tautos reikalams ir apyramiai sau beledžiančių dienas dolerinės šalies užuovėjoje. Pritaikę psichologines, sociologines, politines bei kitokias nuolaidas, galėtumei tokį tautietį pateisinti tik tuo atveju, jeigu iš savo tėvynės jis nėra gavęs daugiau kaip pradinį mokslą.

Betgi mūsų yra tūkstančiai tokių, kurie baigė augstesnę ir net augštąją mokslą, kurio nei pilkos sienos nei juodas darbas negali nutrinti nei sunaikinti. Deja, daug iš jų patys save "laisvu laiku" dvasiškai naikina taip, kad po 10 metų neliktų skirtumo tarp darbo draugų ir kaimynų bemokslų. Pro artimos ateities uždangą ima ryškėti tokio universitetinio darbininko ar prekybininko gyvenimo sutema.

Buvusių profesinių organizacijų statistikos rodo, kad turime bent po penketą šimtų gydytojų, inžinierių, teisininkų, mokytojų, karininkų ir visokių kitokių valdininkų, nekalbant apie šimtus profesorių, rašytojų, žurnalistų, kunigų, menininkų — iš viso taip apie penketą tūkstančių šviesuolių. Jeigu ne kiekvienas jų pajėgia prisitaikyti savos specialybės darbą, tai dar neturėtų reikšti, jog jis ir tautiškai ir dvasiškai turi žūti ar bent sunykti. O tačiau taip yra, kad "iš desperacijos" sąmoningai siekiama sunykti! Kaipgi kitaip išaiškinti tokį faktą, kad tūkstančiai šviesuolių neranda reikalo skaityti vienintelio mūsų kultūros žurnalo. Neradęs tokio ar kitokio buvusio pareigūno bute Aidų žurnalo, ramiausiai nubraukia jam lietuvių (buvusio ir esamo) kultūrininko epiteta, ir toks "inteligentas" man daugiau nebeegzistuoja. Juk jis sąmoningai priešinasi visų mūsų kultūrininkų pastangoms išlaikyti ir ugdyti lietuvišką kultūrą.

Susidaro paradoksas: atskiesnę skaitytojų šeimą už bet kurį kitą mūsų periodinį leidinį ar lietuvišką knygą, — taigi nė dienraštis tų lietuviškos kultūros dezertyrų adresų nebežino. Kartais tik per klaidą ar neapsižiūrėjimą kuris atviresnis draugas paskelbia žinutę, kad toks ir anoks daktaras atidarė savo kabinetą arba kitoks šviesūnas šen bei ten įsikūrė. Tiems, kurie jau taip toli nusigręžę nuo lietuviškos kultūros, kad kultūrininko šauksmas per dienraštį fiziškai nebegali pasiekti, turėtų padėti geros valios draugas ar kaimynas, pasiūsdamas "susipažinti" lietuvišką laikraštį bei žurnalą...

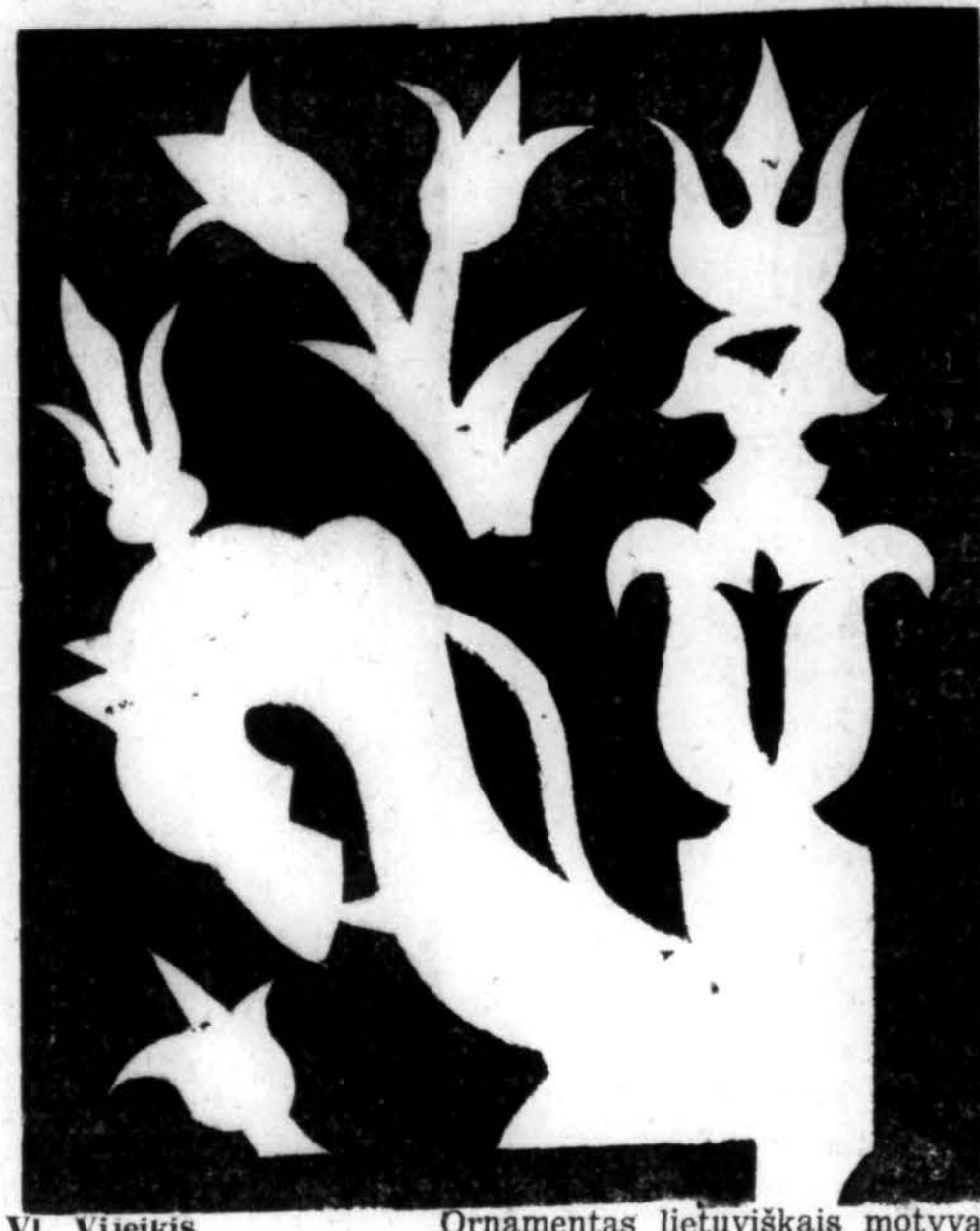
Būtinai yra pabrėžti, kad Aidai yra visų mūsų bendras vienintelis lietuviškas kultūros žurnalas. Jame rašo ne pranciškonai V. Čičiūnas, J. Jakštas, V. K. Jonynas, V. Krėvė, J. Mikuckis, Pr. Skardžius, A. Tulys ir dešimtys kitų mokslininkų bei rašytojų. Šalia vyresniųjų matome čia visą plejadą jaunųjų: J. Blekaitis, A. Landsbergis, J. Mekas, N. Niliūnas, K. Ostauskas ir kt. Kaip autoriai nepranciškonai, taip ir jų raštai ne apie pranciškonus rašoma. Su Maceina, Brazaičiu, Girniu mi gauname progos giliau lietuviškai susimąstyti. Su Skardžiumi, Ivinskiu, Gimbutiene pavaiškstame po mūsų kalbą, istoriją ir proistorę; M. Vaitkus, J. Grinius, Aistis, Vaičiulaitis vedžioja mus po literatūros pasaulį. Ar gali lietuviui nerūpėti savoji kalba, literatūra, menas, istorija, kultūros istorija? Kuris lietuviškas jau nebevertina, aišku, tokiam dar ramesnė bus sąžinė, jeigu prils mūsų rašytojai, istorikai, filosofai... Toksai gal nesupranta ar nenori suprasti sutelktinių Aidų redaktoriaus, bendradarbių ir leidėjų pastangų tokiam žurnalui leisti.

Jeigu pranciškonai nieko daugiau lietuviųbei išlaikyti Amerikoje nepadarė, vien tik Aidų žurnalo leidimu jie nusipelnė garbingą grįžimą išlaisvintam Lietuvon ir savo gimnaziją Kretingoje. Bet kaip bus su tais, kurie, gailėdamiesi 6 dolerių metinei Aidų prenumeratai, tariasi tebesą inteligentais ir eventualiai tokiais liksią būsimoje Lietuvoje?..

Nenorėdama baigti nemalonių klausimų, baigiu viešą inteligentų pajieškojimą, nurodymadas adresa: Aidai, 680 Bushwick Ave, Brooklyn 21, N. Y.

AUDYKLA JUOSTA
Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.
Telef: LAfayette 3-3085

Gamina juostas, takelius, juosteles, pagavines vardinę, gimimo ir kito progų dovanoms. Taip pat galima gauti ir knygas.

VI. Vijeikis. Ornamentas lietuviškais motyvais

Lietuvis muzikas Floridoje

D. NARUTAVIČIUTE, Miami, Fla.

Petras Steponavičius-Stevens, muzikos mokslus išėjęs Kauno konservatorijoje, dar tik prieš penkerius metus teatvyko į šį kraštą, o jau spėjo išvairuoti gražų muzikinį veiklos barą ir užkariauti tiek senųjų, tiek jaunųjų lietuvių širdis. Jis pradžiūnė gyveno Detrote ir dirbo prie Lietuvių Radijo choro. Iš ten nuvažiavo į Shenandoah vargonininkauti. Buvo ten labai graži, didelė liet. parapija. Giedoti atei davo daug jaunimo.

Į Miami atvyko 1950 metų žiemą ir tuoj įsitraukė į choro vargšimą Vasario 16-tajai. Taip ir pasidarė Miami lietuvių chorvedys.

Kasmet paruošiamas su choru po porą koncertų ir dalyvaujame daugumoje lietuviškų parengimų. Miami lietuviai — labai geri žmonės, choristų tarpe yra labai gražių balsų, tad malonu su jais dirbti, — pasakoja jis.

Ar vien muzika verčiatis? — Taip. Vargonininkauju Holy Family parapijoje ir dirbu parapijoje mokykloje, taip pat davinėju privatinės muzikos pamokas.

Ar turite parašęs savo originalių kūrinių? — Dar nedaug, neužtenka laiko kūrybai. Esu parašęs pluoštelį bažnytinių giesmių, jų tarpe „Maria, Mater Gratiae“, „Tota Pulchra“, „Ave Maria“, „Dievo Motina Marija“, „Rūpintojėliau“ pagal dr. P. Brazio, MIC., žodžius, ir dainų — jų tarpe kelias pagal lietuvių poetės Mrs. Sims eilėraščius.

TELEVIZIJOS
RADIO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIO LEMPŲ
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
firtuvėse ir namuose atliekamas
patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir
geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION
sales-service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

TELEVIZIJOS
IR RADIO
APARATŲ TAIŠYMAS
Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
DARBO VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v.
Šeštadieniais: 8 v. ryto — 10 v. vak.
M. RIMKUS, 4119 So. Francisco
Telef. YArds 7-1099

MES PERKRAUSTOME JŲSŲ
baldus saugiai keletą bloką
arba kelias dešimt mylių
Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės
pas mus. Turis daug metų patyrimo perkraustymo
darbe.
Pristatome anglis ir pečiams aliejų — dideliais ir mažais kiekiais.
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Avenue
Tel. Virginia 7-7097

GEROS KOKYBĖS NAMAMS BALDAI IR REIKMENYS
UŽ NEBRANGIAS KAINAS
Paklauskite bet kurį mūsų pardavėjų
dėl specialės nuolaidos šio skelbimo
skaitytojams. Lengvi išsimokėjimai
ar atvira sąskaita.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 SOUTH WESTERN AVENUE
Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 5 val. vak.

PIRKITE TIESIOG NUO
MR. NELSON
— savininko —
St. Casimir Monument
Company
3914 West 11th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų
pasirinkimas mieste
Telef. CEDarcrest 3-6335

LIQUDESIO VALANDŲ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime
kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARAI CHICAGOS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulanų patarnavimas yra teikiamas
dieną ir naktį. Ret-
kale šaukite
mus.
Mes turime kopyčias
visose Chicago ir
Roselando dalyse ir
tuojaus patarnavimą.

ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
650 West 18th Street
Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS-VANCE
177 Woodside Rd., Riverside, Ill., tel. Riverside 7-5345; OL 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET
Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE.
Tel. OComodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-1138—1139
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. LAfayette 8-3572
LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET
Tel. YArds 7-0781
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LEGOLO, Department D.
5613 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

TELEF. REpublic 7-5803
Kasdien nuo 2 val.
Sekmad. ir šventad. 9—2 v.
ADOMAS VAITKEVIČIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS
PARDAVIMAS
Visų rūšių namų apšildymo
sistemos įvedimas, perdirbi-
mas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus
patarnavimas
ATLAS FUEL CO. atstovas
4919 So. Paulina St.
PROspect 6-7960

DIEŅRASTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!
Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsидėjus
sekti kasdienius įvykius. Tam reikalingi dienraštis darosi būtinybė.
Šiais metais sueina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas ju-
bilies tebinėjimas šūkiu: kiekvienose lietuviškos namuose "lietuviš-
kas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas",
pats švęsdamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės
auką: naujiems skaitytojams siūlyme dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik
malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kurs tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir in-
formatorių, kas leidžia duoti mokslo, meno, literatūros priedų, turi spe-
cialius skyrius moterų, jaunimo (ateitininkų, skautų, studentų), sporto, svei-
katos pastarųjų; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiai romanui ir pakliau
atkarpoje spausdina rinkinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Veneculoje,
Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje,
Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai "Drauga" mėnesiui jūs niekuo neįpareigojate, o
turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Drauga"
dar neskaitytė, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresą savo pažįstamų, kurie
jo dar neskaitytė ir mes per mėnesį laiko "Drauga" siūlyme be užmokėčio.

— Kokie, Tamstos nuomone,
yra svarbieji dainų kompozito-
riaus uždaviniai šiandien?

— Rašant lietuvių chorams
daineles, taikytis jų kalbiniam
ir muzikiniam pajėgumui.

— Kaip vertinate modernizmo
apraiškas muzikoje?

— Labai šaltai. Aš mėgstu
klasiką, taip tinkančią bažnyti-
nei muzikai.

— Ar tikite, kad bažnytinei
muzikai dera lietuviški moty-
vai?

— O, taip. Prisimenu savo pro-
fesorių Gruodį: jis sykį per pa-
moką aiškindamas mums gies-
mes iš Naujajio Giesmyno, ėmė
groti liaudies giesmę „Marija,
gražiausia Panelė“ ir taip įsi-
jautė į lietuviškąją jos grožį, jog,
beskambinančiam, ašaros jam
ėmė riedėti per veidą. Toji įspū-
dinga pamoka mane paskatino
atsidėti bažnytinei muzikai, gi
vėliau, nulykęs Italijon, turėjau
laimės trejus metus studijuoti
Musica Sacra Pontifikalinėje
konservatorijoje.

— Taip pagrindiniai pasiruo-
šus, turbūt, puikiai vyksta dar-
bas parapijoje?

— Mano parapijonys čionai
mane mėgsta, jiems mano giedo-
jimas patinka. Tačiau mane žy-
niai labiau pradžiuogino vieno
vienuolio pastaba — ilgesnį lai-
ką lankęsis mūsų bažnyčioje,
syki, po pamaldų prie manęs pri-
ėjęs, tarė: „Jūs jūsų grojimo aš
pažinau, jog esate giliai religin-
gas“. Jis tą išvadą padarė, pa-
stebėjęs, jog aš ką nors preliu-
diuodamas ar improvizuodamas
vis stengiuosi įpinti tos dienos
liturginių motyvų, pvz. Mari-
jos švenčių metu — atitinkamų
Marijos giesmių melodijas, ir
pan.

— Kokie šiuo metu Tamstos
artimiausieji muzikiniai uždavi-
niai?

Telef. REpublic 7-5803
Kasdien nuo 2 val.
Sekmad. ir šventad. 9—2 v.
ADOMAS VAITKEVIČIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS
PARDAVIMAS
Visų rūšių namų apšildymo
sistemos įvedimas, perdirbi-
mas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus
patarnavimas
ATLAS FUEL CO. atstovas
4919 So. Paulina St.
PROspect 6-7960

LIQUDESIO VALANDŲ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime
kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARAI CHICAGOS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulanų patarnavi-
mas yra teikiamas
dieną ir naktį. Ret-
kale šaukite
mus.
Mes turime kopyčias
visose Chicago ir
Roselando dalyse ir
tuojaus patar-
navimą.

ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
650 West 18th Street
Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS-VANCE
177 Woodside Rd., Riverside, Ill., tel. Riverside 7-5345; OL 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET
Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE.
Tel. OComodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-1138—1139
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. LAfayette 8-3572
LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET
Tel. YArds 7-0781
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LIQUDESIO VALANDŲ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime
kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARAI CHICAGOS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulanų patarnavi-
mas yra teikiamas
dieną ir naktį. Ret-
kale šaukite
mus.
Mes turime kopyčias
visose Chicago ir
Roselando dalyse ir
tuojaus patar-
navimą.

ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
650 West 18th Street
Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS-VANCE
177 Woodside Rd., Riverside, Ill., tel. Riverside 7-5345; OL 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET
Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE.
Tel. OComodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-1138—1139
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. LAfayette 8-3572
LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET
Tel. YArds 7-0781
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LIQUDESIO VALANDŲ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime
kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARAI CHICAGOS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulanų patarnavi-
mas yra teikiamas
dieną ir naktį. Ret-
kale šaukite
mus.
Mes turime kopyčias
visose Chicago ir
Roselando dalyse ir
tuojaus patar-
navimą.

ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
650 West 18th Street
Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS-VANCE
177 Woodside Rd., Riverside, Ill., tel. Riverside 7-5345; OL 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET
Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE.
Tel. OComodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-1138—1139
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. LAfayette 8-3572
LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET
Tel. YArds 7-0781
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LIQUDESIO VALANDŲ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime
kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARAI CHICAGOS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulanų patarnavi-
mas yra teikiamas
dieną ir naktį. Ret-
kale šaukite
mus.
Mes turime kopyčias
visose Chicago ir
Roselando dalyse ir
tuojaus patar-
navimą.

ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
650 West 18th Street
Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS-VANCE
177 Woodside Rd., Riverside, Ill., tel. Riverside 7-5345; OL 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET
Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE.
Tel. OComodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-1138—1139
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. LAfayette 8-3572
LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET
Tel. YArds 7-0781
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LIQUDESIO VALANDŲ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime
kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARAI CHICAGOS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulanų patarnavi-
mas yra teikiamas
dieną ir naktį. Ret-
kale šaukite
mus.
Mes turime kopyčias
visose Chicago ir
Roselando dalyse ir
tuojaus patar-
navimą.

ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
650 West 18th Street
Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS-VANCE
177 Woodside Rd., Riverside, Ill., tel. Riverside 7-5345; OL 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET
Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE.
Tel. OComodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-1138—1139
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. LAfayette 8-3572
LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET
Tel. YArds 7-0781
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LIQUDESIO VALANDŲ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime
kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARAI CHICAGOS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulanų patarnavi-
mas yra teikiamas
dieną ir naktį. Ret-
kale šaukite
mus.
Mes turime kopyčias
visose Chicago ir
Roselando dalyse ir
tuojaus patar-
navimą.

ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
650 West 18th Street
Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS-VANCE
177 Woodside Rd., Riverside, Ill., tel. Riverside 7-5345; OL 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET
Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE.
Tel. OComodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE.
Tel. YArds 7-1138—1139
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. LAfayette 8-3572
LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET
Tel. YArds 7-0781
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

— Dabar man ypatingai daug
laiko atima repetecijos Miami
Operos chore. Esu jo narys.
Chorą veda puikus dirigentas De
Philippi. Ruošiamė dabar „Il
Trovatore“. Man yra įdomu da-
lyvauti šiame operos pastatyme,
kurs, atrodo, bus kultūringosios
Miami publikos dėmesio centre.
Operoje nuolat susidaro progų
susipažinti su muzikais, laikraš-
tininkais ir kitokiais įdomiais
žmonėmis.

— Ar komponuojate šiuo me-
tu ką nors?

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA
12 WGES stotis — Banga 1290
PIRMAD. Iki PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEEmlock 4-2413
SESTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
Sekmad. 8:30—9:30 v. r. iš stoties
WUPA — 1490 kil.

LIETUVIAI DAŽYTOJAI
ARS DECORATING CO.
Gerai ir dailiai atliekame dažymo,
dekoravimo ir išpopieravimo
darbus
6545 So. Talman Ave.
HEEmlock 4-5387 GROvehill 6-6684

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ KOPLYČIOS:
2424 W. 69th St. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. VirgInia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
GROvehill 6-2345-6

Moterų GYVENIMAS

No. 9
(68)

Redaguoja ST. SEMENIENE, 3130 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. DANUBE 6-6887; VIRGINIA 7-0618

MOTINA

JUZE ZVILBUTYTĖ, Chicago, Ill.

Kartą prof. Alfred Hagen buvo pakviestas daryti lavono skrodimą. Priėjęs prie stalo, ant kurio gulėjo balta drobė, pridengta mirusioji, ligoninės tarnautojams jis tarė:

— Šiandien turime labai įdomų numerį. Ši moteriškė buvo rasta gatvėje mirusi iš bado.

Kai gydytojas pakėlė drobę ir pažvelgė į negyvėlės veidą, suriko tik žodį "Motina" — ir parkrito nualpęs. Jis atpažino... Tai buvo ta pati jo motina, skurdi skalbėja, kuri žiauriai kietu darbu išleidusi jį į mokyklą. Tėvo jis nuo pat kūdikystės nepažinojo. Kai buvo baigęs mediciną, vedė turtingą žmoną, ėmė drovintis skalbėjos motinos. Ši suprato ir tyliai laikėsi nuošaliai. Kai jos jėgos išseko, norėjo nuslinkti bent iki prieglaudos ir ten numirti, bet nebeįstengė ir parkrito negyva gatvėje. Gydytojas buvo to viso taip paveiktas, kad atsigavęs turėjo gulti į ligoninę ir jau nebeįsivaikė...

Tai kruvinai skaudė tragediją; ir kad mes savo motinos nepamirštume, antrasis gegužės sekmadienis yra Motinos diena.

— Žmogus, nemokąs mylėti savo motinos, negerbia jos, — skelbė vysk. Pr. Būčys, — nėra vertas nė vadintis žmogumi.

Viena legenda pasakoja, kad kartą Kūrėjas išleisdamas angelą į žemę, liepdamas jam surasti, kokių baisiausių dalykų žmonės prasimanė. Angelas daug baisių pamatęs, bet baisiausias jam atrodė motinos ašaros dėl nekvalifikuoto, nedoro vaiko. Ir kūrėjas patvirtinęs, kad vargas tiems, kurie jas išspaudžia...

Ir priešingai, didžiųjų žmonių savybė buvo šiltai mylėti savo motinas, jų įnašą savo sielai įvertinti.

— Kas aš esu ir kuo galiu tikėti būti, už viską esu dėkingas savo motinai, — yra pasakęs Linkolnas.

— Mano ateitis pareis nuo Dievo valios ir mano gerosios motinos maldų, — rašė savo motinai dar mokiniu būdamas karo vadas Mackensen.

— Visa kas aš esu, manyje yra gera ar bloga — visa tai mano motinos nuopelnas — skelbė Napoleonas.

Dėl to ir Lermontovas priminė, kad yra siela, kuri niekada neužmirš tėvę — tai motinos siela.

Kai suminimas motinos vardas mes prisimename, kaip ji suėmusi mūsų smulkutę rankutę dėstė mūsų pirmąjį kryžiaus ženklą; — mes matome jos padrikais plaukais pabalusį veidą,

užguliusį ant mūsų sergančios lovytės; mes atmename, kaip ji atsakė skanesnio valgio, kad būtų kuo besimokančiam sūnui ar dukrai knygą nupirkti, už mokyklą užmokėti; — mes prisimename tas valandas, kada jautėmės visų taip nesuprasti, atstumti, vieniši, kai norėjome išsiverkti padėję galvą ant motinos kelių, laukdami, kad jos švelnute ranka, braukdama per plaukus, mūsų sopulį užlygins. Ir tai atsiminę drauge su Marija Pečkauskaitė šaukiame:

— Ar yra žmonių kalboje žodis meilės, saldus, brangesnis už žodį "motina"? Jame yra sudėta visa ta meilė, kokią tik besutelpa žmogui, visas tas užmiršimas savęs, dėl kitų, koks tik yra žmogaus pakeliamas.

Šiomis dienomis mes švenčiame auksojį jubilėjų spaudos laisvės atkovojo. Lietuvė motina, dėl maldaknygės grumusis su žandarais, prie ratelio iš elementoriaus mokiusi mažuosius, buvo ta pagrindinė knygnė, kuri lietuvišką knygą įnešė ir į šeimą ir į tautą, ir trepties motina šia pareiga sielėjasi. Ir dėl to mes su viltimi kartojame Vydušo žodžius:

— Naujosios kartos visuomet yra, kokios jų motinos buvo. Dvasinis moterų lygis yra daug reikšmingesnis tautos kraujui, negu vyrų.

Pabaigai mes prisimename prancūzų revoliucijos laikus. Tėro laikais į kalėjimą buvo uždaryta 72 metų senutė *Chateaubriand* su savo dukterimi. Kalinę motiną slėgė vienas rūpestis: jos sūnus, Amerikon patekęs, klystkeliais nuėjęs. Senutė motinai prašė dukterį jam pranešti, jog paskutinė mirstančios motinos maldą buvo, kad sūnus sugrįžtų į tėvų tradicijas ir tikėjimą; tam ji savo gyvenimą, kaip auką, skiria. Motina mirė kalėjime, jos dukteriai giljotina nukirto galvą, bet ši dar supėjo broliui išsiųsti slapta laišką ir perduoti mirstančios motinos prašymą. Ir tai ji supurtė. Jame atgimė jaunystės idealų dvasia, ir jis tapo pasaulinio garso konvertitas rašytojas, davęs mums tokius veikalus, kaip "Krikščionybės genijus", ir kitus.

Panašiai — kalinama motina Lietuva, Sibirian išvežtos mūsų motinos, kolchozuošna sugrūstos mūsų sengalvės šienėdėnės perduoda mums šauksmą — išlikime ištikimi tiems idealams, kuriuos jos skiepė. Tai bus jos didžiausia dovana motinos dienai.

Žvilgsnis į "Giedros" gyvenimą

V. KLEIVIENE, Chicago, Ill.

Miela prisiminti pirmą ateitininkų giedrininkų suėjimą Chicagoje, 1951 m. kovo mėn. Susirinkusios pas visada gerą nuotaiką ir meilę sėjančią pirm. E. Masaitienę, dvasioje susijungė su giedrininkėmis, likusiomis Lietuvoje, išstremtomis į Sibirą, gyvenančiomis įvairiuose pasaulio kontinentuose, išsiskyrusiomis iš gyvųjų tarpo ir besikuriančiomis Amerikoje. Pasirodė, kad lietuvių sostinė Chicago buvo prigludusi 31 giedrininke. Taigi, ir susiorganiza-

vome iš naujo naujame pasaulyje.

Vidinis susigijimas

Niekas žmogaus taip neriša, kaip artimumas. Jis sulieja šeimą, jis palaiko ir organizaciją. Todėl ir giedrininkės Chicagoje atitruksta protarpiais nuo darbų, rūpesčių bei kasdienybės ir mieliai renkasi pas savo seses nares, kiekvieną kartą vis kitoje šeimoje. Kaip jauku sueiti, pasimatyti, pasidalinti mintimis, pasivaikinti ant stalo originaliai paruoštomis gėrybėmis.

Marija Ramūnienė

Lietuvė motina

Šiandien mokyklą aš girdėjau
Legendą nuostabių šalių,
Kur amžiai taip didingai ejo
Su giesme kenčiančios širdies.

Prie Nemuno ramių pakrančių
Sodybas puošė žuolai,
Motulė sūnų pirmagimį
Lopšinė migdė vakarais.

Panūdo narsūs kunigaikščiai
Balnoti žirgų ir Rytus:
Jinai tyli, nors daugel kentia —
Negrižo vyras nei stinūs.

Gelžinį riterį su kryžium
Didvyriai tramdė amžius tris.
Gaisrai negeso. Motė ryžosi —
Jauniausią žygin ves Vytis.

Bajoro kardas surūdijo.
Mazurka džiaugėsi dvarai.
Lažan valstietį laisvą vijo,
Karūną plėšė vanagai.

Skaityti sūnų motė mokė
Slapta iš knygnešio "Aušros"
Ir įkvėpė jam ryžtą tokį —
Gražinti laisvę Lietuvai!

Naujojo seklyčio drobė audė
Laiminga sesė ir marti.
Staiga rytuos perkūnas griaudė —
Ir vėl: kapai ir pančiai kruvini...

Sibirian vėža surakinę,
Kankina kalinių rūsy.
Tremtinių viltį užslopina —
Tik ji paguodžia viltimi...

Madona mūs Golgotos kelio,
Per kančią laisvę kilti vadi:
Didesnė nei dainos karžygiai —
Lietuvė Motina tyli.

Šitokie nuotalkingi suėjimai sudaro geras sąlygas dvasiniai ir intelektualiai atsinaujinti. Pašauktos pranešimai, diskusijos mūsų nares jaunina ir gilina. Juo labiau, kad pakviečiami įvairūs prelegentai. Pvz., J. E. vysk. V. Brizgys turėjo įdomų pranešimą apie Amerikos moterų judėjimą; tėvas jėzuitas Krista-navičius išvedžiojo giedrininkes po istorinę Kristaus laikų Romą ir gyvą šv. Petro veiklą; dr. Kalvaitytė kėlė aboliucizmo problemą; dr. O. Labanauskaitė nagrinėjo, kas privedė prie liūdnu birželio 13 d. įvykių ir t. t.

Darbas šalpos srityje

Jautri moteriška širdis užjaučia reikalinguosius. Giedrininkės šelpia savo narę, gyvenančią su šeima Vokietijoje; pa-deda materialiai prof. Z. Ivinskui tėti Lietuvos istorijos studijų atradimus; remia liet. saliečius Italijoje; aukoja vargd. seselėms Putnam, Conn.; paremia kun. Svirnelio misijas Indijoje; aukoja Balso parengimo bufetui; bestudijuojančiam jaunimui ir kt. Giedrininkės yra išjungusios ir Liet. Rom. Kat. Federaciją Amerikoje.

Studentų organizavimas

Istorinė "Giedros" korp. 25 m. sukaktis buvo atšvėsta 1952 m. rudenį Chicagoje, dalyvaujant giedrininkėms ir iš tolimiesiems Amerikos vietų.

Šių metų "Giedros" šventė, kuri įvyksta rytoj, turi kitą istorinį faktą. Dabartinės nenuilstamos "Giedros" pirm. A. Rūgytės pastangomis yra įkurta Aiteitininkų Studentų "Giedros" korporacija. Tai pirmas atsitikimas, kada išblaškytos giedrininkės suorganizuoja studentų vienetą Amerikoje. "Giedros" šventė ir naujų studentų korporacijų pakėlimas įvyksta geg. 9 d. iš ryto Marijos Aušt. mokyklos patalpose. Tikrai gra-

žu, nes beveik visos naujos kor-porantės yra baigusios seselių kazimieriečių aušt. mokyklą.

Su džiaugsmu giedrininkės ir mūsų svečiai renkamės rytoj šventę, kurioje naujos stud. kor-porantės pasipuotės "Giedros" ke-pure ir juostele, gi mūsų korporacijos vėliavos kūma O. Krikščiūnienė motiniška ranka ir šypsniu palydės kiekvieną jų.

Dr. Marija Ramūnienė
Autorė šandieną spausdinamo eilėraščio, prof. A. Ramūno-Paplauskio žmona, auginanti keturius naujus šeimos narius: Teresėlę, Mykoliuką-Vytuką, Antanėlį ir Ramūnėlę, — Kanadoje baigusi augstuosius mokslus daktarės laipsniu, dėstanti augstosios mokykloje. Kaune yra buvusi Aušros gimnazijos mokytoja. Dabar gyvena ir profesoriauja Kanados sostinėje Ottawoje.

★ **Ona Kalinauskienė**, Bostono visuomenės veikėja, žinomo advokato Kalinauskio žmona, nuostirsdiai dirba socialinį ir kultūrinį darbą. Ji padeda naujai atvykusiems lietuviams ir globoja ne vieną, globos reikalaujantį. Ypač daug laiko ir rūpesčių O. Kalinauskienė skiria Vasilūnų šeimai, vesdama korespondenciją su įvairiomis įstaigomis, suįsiekdama darbo ir besirūpindama, kaip daugiau galėtų padėti.

Gėlės Motinos diena

Netekus dar vienos pedagogės

Lygiai prieš keturis mėnesius De Paul universitetą, pasirink-dama pagrindiniu dalyku peda-gogiką — psichologiją. 1934 m. gauna pedagogikos magistrės laipsnį.

Ji atsižada noro ruošti dak-taratui, nes yra šaukiama grįžti į seselių vedamas mokyklas, kur jautėsi didelis mokytojų trūkumas. Pirmiausia mokyto-jauja Chicagoje, šv. Baltramie-jaus mokykloje, vėliau — Visų Sventųjų ir Dievo Apvaizdos mokyklose. Philadelphiaje — šv. Kazimiero, Scrantone — šv. Juozapo, vėliau Chicagoje — Ne-kalto Prasidėjimo, Worcester-je — šv. Kazimiero, Minnersvil-je, Pa., Emersone — Nebraskaje. Seselėje Pranciškoje radau retą intelektualą, moksle puikiai pa-siruošusią ir savo dalyką žinan-čią, tikrą pedagogę, kokių retai pasitaiko. Labai domėjosi laisvo sios Lietuvos mokyklomis, jų programa ir metodika. Išsilik-bėjom apie spaudos atgavimo 50 metų sukaktį ir ruošiamą spau-dos parodą. Ji supažindino su vienuolyno bibliotekos vedėja sesele Ema ir sesele Angele, o jos abi leido pasinaudoti vie-nuolyno rinkiniais parodai.

Seselė M. Pranciška-Ona Mic-kiūtė gimė 1895 m. lapkričio m. 2 d. tėvų Onos ir Jono Blauiū-tės Micky šeimoje, Chicagoje. Tėvai taipiai gyveno ir sten-gės pinigėlių taupyti vaikams, kad galėtų mokslo pasiekti ir nereiktų juodadarbių gyvenimą tęsti. Vaikai ir suprato tėvų tiks-lą, ir nuo mažens su knyga jau susidraugavo. Dukrelė Onutė lankė šv. Trejybės pradinę mo-kyklą ir ją baigus, — vakarinę šv. Stanislovo mokyklą. Visur buvo pirmoji mokinė. Iš mažens viliojo vienuma, užsidarymas ir kitų auklėjimas. 1911 m. vasa-rio m. 14 d. įstojo į šv. Kazi-miero seserų kongregacijos vie-nuolyną. Ji buvo pirmoji lietu-vausė Chicagoje, įstojus pas ka-zimierietes ir 26-ji vienuolynė (šiuo metu yra per 500 seselių). Jauna vienuolė kandidatė Onu-tė, gavusi Pranciškos vardą, 1913 m. padaro pirmus įžadus. 1918 m. padaro amžinus įžadus. Mokosi daug ir įtemptai. Am-žinos atmintinis motina Marija stengiasi įsigyti beveik visas Lietuvoje išeinančias knygas, periodiką, kad seselės turėtų plačią lituanistinę biblioteką. Seselė Pranciška pirmoji nepa-leidžia nei vienos knygos nepa-skaityti ir nepadarius įvertinimo. Nors ji reikalinga ir vie-nuolynė, bet vyresnioji, paste-jusi jos gabumus ir norą moky-tis, padaro išimties ir leidžia sto-ti į Loyolos universitetą. Baigu-si pirmąją, parašo mokslinį dar-bą ir 1929 m. gauna filosofijos magistrės laipsnį. Tada įstojo į

De Paul universitetą, pasirink-dama pagrindiniu dalyku peda-gogiką — psichologiją. 1934 m. gauna pedagogikos magistrės laipsnį.

Ji atsižada noro ruošti dak-taratui, nes yra šaukiama grįžti į seselių vedamas mokyklas, kur jautėsi didelis mokytojų trūkumas. Pirmiausia mokyto-jauja Chicagoje, šv. Baltramie-jaus mokykloje, vėliau — Visų Sventųjų ir Dievo Apvaizdos mokyklose. Philadelphiaje — šv. Kazimiero, Scrantone — šv. Juozapo, vėliau Chicagoje — Ne-kalto Prasidėjimo, Worcester-je — šv. Kazimiero, Minnersvil-je, Pa., Emersone — Nebraskaje. Seselėje Pranciškoje radau retą intelektualą, moksle puikiai pa-siruošusią ir savo dalyką žinan-čią, tikrą pedagogę, kokių retai pasitaiko. Labai domėjosi laisvo sios Lietuvos mokyklomis, jų programa ir metodika. Išsilik-bėjom apie spaudos atgavimo 50 metų sukaktį ir ruošiamą spau-dos parodą. Ji supažindino su vienuolyno bibliotekos vedėja sesele Ema ir sesele Angele, o jos abi leido pasinaudoti vie-nuolyno rinkiniais parodai.

Seselė M. Pranciška-Ona Mic-kiūtė gimė 1895 m. lapkričio m. 2 d. tėvų Onos ir Jono Blauiū-tės Micky šeimoje, Chicagoje. Tėvai taipiai gyveno ir sten-gės pinigėlių taupyti vaikams, kad galėtų mokslo pasiekti ir nereiktų juodadarbių gyvenimą tęsti. Vaikai ir suprato tėvų tiks-lą, ir nuo mažens su knyga jau susidraugavo. Dukrelė Onutė lankė šv. Trejybės pradinę mo-kyklą ir ją baigus, — vakarinę šv. Stanislovo mokyklą. Visur buvo pirmoji mokinė. Iš mažens viliojo vienuma, užsidarymas ir kitų auklėjimas. 1911 m. vasa-rio m. 14 d. įstojo į šv. Kazi-miero seserų kongregacijos vie-nuolyną. Ji buvo pirmoji lietu-vausė Chicagoje, įstojus pas ka-zimierietes ir 26-ji vienuolynė (šiuo metu yra per 500 seselių). Jauna vienuolė kandidatė Onu-tė, gavusi Pranciškos vardą, 1913 m. padaro pirmus įžadus. 1918 m. padaro amžinus įžadus. Mokosi daug ir įtemptai. Am-žinos atmintinis motina Marija stengiasi įsigyti beveik visas Lietuvoje išeinančias knygas, periodiką, kad seselės turėtų plačią lituanistinę biblioteką. Seselė Pranciška pirmoji nepa-leidžia nei vienos knygos nepa-skaityti ir nepadarius įvertinimo. Nors ji reikalinga ir vie-nuolynė, bet vyresnioji, paste-jusi jos gabumus ir norą moky-tis, padaro išimties ir leidžia sto-ti į Loyolos universitetą. Baigu-si pirmąją, parašo mokslinį dar-bą ir 1929 m. gauna filosofijos magistrės laipsnį. Tada įstojo į

Seselė M. Pranciška-Ona Mic-kiūtė gimė 1895 m. lapkričio m. 2 d. tėvų Onos ir Jono Blauiū-tės Micky šeimoje, Chicagoje. Tėvai taipiai gyveno ir sten-gės pinigėlių taupyti vaikams, kad galėtų mokslo pasiekti ir nereiktų juodadarbių gyvenimą tęsti. Vaikai ir suprato tėvų tiks-lą, ir nuo mažens su knyga jau susidraugavo. Dukrelė Onutė lankė šv. Trejybės pradinę mo-kyklą ir ją baigus, — vakarinę šv. Stanislovo mokyklą. Visur buvo pirmoji mokinė. Iš mažens viliojo vienuma, užsidarymas ir kitų auklėjimas. 1911 m. vasa-rio m. 14 d. įstojo į šv. Kazi-miero seserų kongregacijos vie-nuolyną. Ji buvo pirmoji lietu-vausė Chicagoje, įstojus pas ka-zimierietes ir 26-ji vienuolynė (šiuo metu yra per 500 seselių). Jauna vienuolė kandidatė Onu-tė, gavusi Pranciškos vardą, 1913 m. padaro pirmus įžadus. 1918 m. padaro amžinus įžadus. Mokosi daug ir įtemptai. Am-žinos atmintinis motina Marija stengiasi įsigyti beveik visas Lietuvoje išeinančias knygas, periodiką, kad seselės turėtų plačią lituanistinę biblioteką. Seselė Pranciška pirmoji nepa-leidžia nei vienos knygos nepa-skaityti ir nepadarius įvertinimo. Nors ji reikalinga ir vie-nuolynė, bet vyresnioji, paste-jusi jos gabumus ir norą moky-tis, padaro išimties ir leidžia sto-ti į Loyolos universitetą. Baigu-si pirmąją, parašo mokslinį dar-bą ir 1929 m. gauna filosofijos magistrės laipsnį. Tada įstojo į

Seselė M. Pranciška-Ona Mic-kiūtė gimė 1895 m. lapkričio m. 2 d. tėvų Onos ir Jono Blauiū-tės Micky šeimoje, Chicagoje. Tėvai taipiai gyveno ir sten-gės pinigėlių taupyti vaikams, kad galėtų mokslo pasiekti ir nereiktų juodadarbių gyvenimą tęsti. Vaikai ir suprato tėvų tiks-lą, ir nuo mažens su knyga jau susidraugavo. Dukrelė Onutė lankė šv. Trejybės pradinę mo-kyklą ir ją baigus, — vakarinę šv. Stanislovo mokyklą. Visur buvo pirmoji mokinė. Iš mažens viliojo vienuma, užsidarymas ir kitų auklėjimas. 1911 m. vasa-rio m. 14 d. įstojo į šv. Kazi-miero seserų kongregacijos vie-nuolyną. Ji buvo pirmoji lietu-vausė Chicagoje, įstojus pas ka-zimierietes ir 26-ji vienuolynė (šiuo metu yra per 500 seselių). Jauna vienuolė kandidatė Onu-tė, gavusi Pranciškos vardą, 1913 m. padaro pirmus įžadus. 1918 m. padaro amžinus įžadus. Mokosi daug ir įtemptai. Am-žinos atmintinis motina Marija stengiasi įsigyti beveik visas Lietuvoje išeinančias knygas, periodiką, kad seselės turėtų plačią lituanistinę biblioteką. Seselė Pranciška pirmoji nepa-leidžia nei vienos knygos nepa-skaityti ir nepadarius įvertinimo. Nors ji reikalinga ir vie-nuolynė, bet vyresnioji, paste-jusi jos gabumus ir norą moky-tis, padaro išimties ir leidžia sto-ti į Loyolos universitetą. Baigu-si pirmąją, parašo mokslinį dar-bą ir 1929 m. gauna filosofijos magistrės laipsnį. Tada įstojo į

Seselė M. Pranciška-Ona Mic-kiūtė gimė 1895 m. lapkričio m. 2 d. tėvų Onos ir Jono Blauiū-tės Micky šeimoje, Chicagoje. Tėvai taipiai gyveno ir sten-gės pinigėlių taupyti vaikams, kad galėtų mokslo pasiekti ir nereiktų juodadarbių gyvenimą tęsti. Vaikai ir suprato tėvų tiks-lą, ir nuo mažens su knyga jau susidraugavo. Dukrelė Onutė lankė šv. Trejybės pradinę mo-kyklą ir ją baigus, — vakarinę šv. Stanislovo mokyklą. Visur buvo pirmoji mokinė. Iš mažens viliojo vienuma, užsidarymas ir kitų auklėjimas. 1911 m. vasa-rio m. 14 d. įstojo į šv. Kazi-miero seserų kongregacijos vie-nuolyną. Ji buvo pirmoji lietu-vausė Chicagoje, įstojus pas ka-zimierietes ir 26-ji vienuolynė (šiuo metu yra per 500 seselių). Jauna vienuolė kandidatė Onu-tė, gavusi Pranciškos vardą, 1913 m. padaro pirmus įžadus. 1918 m. padaro amžinus įžadus. Mokosi daug ir įtemptai. Am-žinos atmintinis motina Marija stengiasi įsigyti beveik visas Lietuvoje išeinančias knygas, periodiką, kad seselės turėtų plačią lituanistinę biblioteką. Seselė Pranciška pirmoji nepa-leidžia nei vienos knygos nepa-skaityti ir nepadarius įvertinimo. Nors ji reikalinga ir vie-nuolynė, bet vyresnioji, paste-jusi jos gabumus ir norą moky-tis, padaro išimties ir leidžia sto-ti į Loyolos universitetą. Baigu-si pirmąją, parašo mokslinį dar-bą ir 1929 m. gauna filosofijos magistrės laipsnį. Tada įstojo į

Seselė M. Pranciška-Ona Mic-kiūtė gimė 1895 m. lapkričio m. 2 d. tėvų Onos ir Jono Blauiū-tės Micky šeimoje, Chicagoje. Tėvai taipiai gyveno ir sten-gės pinigėlių taupyti vaikams, kad galėtų mokslo pasiekti ir nereiktų juodadarbių gyvenimą tęsti. Vaikai ir suprato tėvų tiks-lą, ir nuo mažens su knyga jau susidraugavo. Dukrelė Onutė lankė šv. Trejybės pradinę mo-kyklą ir ją baigus, — vakarinę šv. Stanislovo mokyklą. Visur buvo pirmoji mokinė. Iš mažens viliojo vienuma, užsidarymas ir kitų auklėjimas. 1911 m. vasa-rio m. 14 d. įstojo į šv. Kazi-miero seserų kongregacijos vie-nuolyną. Ji buvo pirmoji lietu-vausė Chicagoje, įstojus pas ka-zimierietes ir 26-ji vienuolynė (šiuo metu yra per 500 seselių). Jauna vienuolė kandidatė Onu-tė, gavusi Pranciškos vardą, 1913 m. padaro pirmus įžadus. 1918 m. padaro amžinus įžadus. Mokosi daug ir įtemptai. Am-žinos atmintinis motina Marija stengiasi įsigyti beveik visas Lietuvoje išeinančias knygas, periodiką, kad seselės turėtų plačią lituanistinę biblioteką. Seselė Pranciška pirmoji nepa-leidžia nei vienos knygos nepa-skaityti ir nepadarius įvertinimo. Nors ji reikalinga ir vie-nuolynė, bet vyresnioji, paste-jusi jos gabumus ir norą moky-tis, padaro išimties ir leidžia sto-ti į Loyolos universitetą. Baigu-si pirmąją, parašo mokslinį dar-bą ir 1929 m. gauna filosofijos magistrės laipsnį. Tada įstojo į

Seselė M. Pranciška-Ona Mic-kiūtė gimė 1895 m. lapkričio m. 2 d. tėvų Onos ir Jono Blauiū-tės Micky šeimoje, Chicagoje. Tėvai taipiai gyveno ir sten-gės pinigėlių taupyti vaikams, kad galėtų mokslo pasiekti ir nereiktų juodadarbių gyvenimą tęsti. Vaikai ir suprato tėvų tiks-lą, ir nuo mažens su knyga jau susidraugavo. Dukrelė Onutė lankė šv. Trejybės pradinę mo-kyklą ir ją baigus, — vakarinę šv. Stanislovo mokyklą. Visur buvo pirmoji mokinė. Iš mažens viliojo vienuma, užsidarymas ir kitų auklėjimas. 1911 m. vasa-rio m. 14 d. įstojo į šv. Kazi-miero seserų kongregacijos vie-nuolyną. Ji buvo pirmoji lietu-vausė Chicagoje, įstojus pas ka-zimierietes ir 26-ji vienuolynė (šiuo metu yra per 500 seselių). Jauna vienuolė kandidatė Onu-tė, gavusi Pranciškos vardą, 1913 m. padaro pirmus įžadus. 1918 m. padaro amžinus įžadus. Mokosi daug ir įtemptai. Am-žinos atmintinis motina Marija stengiasi įsigyti beveik visas Lietuvoje išeinančias knygas, periodiką, kad seselės turėtų plačią lituanistinę biblioteką. Seselė Pranciška pirmoji nepa-leidžia nei vienos knygos nepa-skaityti ir nepadarius įvertinimo. Nors ji reikalinga ir vie-nuolynė, bet vyresnioji, paste-jusi jos gabumus ir norą moky-tis, padaro išimties ir leidžia sto-ti į Loyolos universitetą. Baigu-si pirmąją, parašo mokslinį dar-bą ir 1929 m. gauna filosofijos magistrės laipsnį. Tada įstojo į

Iš moterų pasaulio

★ Sktn. St. Gudauskienė, gail-lingoji sesuo, dirbanti La Ra-bida ligoninėje, gavo paaugsti-nimą. Ji paskirta skyriaus vy-resniaja.

★ Polyna Stoska, Metropoli-tan operos solistė, po Margučio jubilėinio koncerto Chicagoje išvyko į New Yorką. Ji koncer-tuos įvairiuose Amerikos mies-tuose, o vasaros sezonui — gar-siuose Operos rūmuose Central City, Colorado. Rugpjūčio mėn. solistė išvyks į Europą koncer-tuoti Londone, Vienoje, Berly-ne, Portugalijoje ir kitur. Ji da-lyvaus Berlyno festivalyje. Se-kančių metų pradžiai jau jai yra užangažuoti 35 koncertai. Mo-teriškam smalsumui patenkin-ti: suklebė, kurią ji dėvėjo kon-certo metu Chicagoje, buvo jai specialiai pasiūta Vienoje.

★ Chicago Lietuvos Moterų klubas, kuriam energingai pir-mininkauja Antoinette Kaza-nauskienė, įteikė gėles po Mar-gučio koncerto Chicagoje smui-kininkei Elena Kuprevičiūtė, solistei Polynai Stoskai ir Lili-jai Vanagaitenei.

★ Antoinette Kazanauskie-nės iniciatyva ir sumanumu bu-vo padovanota auksinė šv. Kri-staforo apyrankė Elenai Kupre-vičiūtei, Chicago Lietuvos Moterų klubo jai pagerbti sureng-tose vaišėse. Nors smuikininke koncerto metu papuošalų ant rankų nedėvi, bet ji pažadėjo kitu metu apyrankę visad dėvė-ti, kaip geros laimės ženklą.

★ Elena Kuprevičiūtė, po sėkmingo koncerto Chicagoje, pirmadienį vakare išvyko su sa-vo broliu Andriumi į Clevelan-dą. Birželio mėn. ji išvyksta Pietu Amerikon. Rudeniui žada grįžti į JAV ir dabar jau taria-masi dėl jos būsimų koncertų.

★ Marija Yokubynienė, žino-ma Kanados veikėja Toronte, grįždama į Torontą iš savo ke-lių mėnesių atostogų Kaliforni-joje, buvo apsisitūsi Chicagoje ir dalyvavo Margučio kon-certe. Ji yra buv. pirmininkė "Dainos", žinomos šalpos orga-nizacijos, kuri daug padėjo ir padeda tremtinėjams.

★ Motinos Dienos visos Chi-cagos lietuvių visuomenei minė-jimas, kurį organizuoja Mokyk-los Bičiuliai, o meno programą išpildo Moksleivių Tautinis an-samblis, įvyks rytoj — geg. 9 d., 5 val. p.p. Lietuvių audi-torijoje.

Sis minėjimas savo dvasia ir turiniu bus skirtingas nuo ank-tyvesnių motinos pagerbimų. Visa programa bus tik meninis pasirodymas. Visus labai domi-na ansamblis, kurio 170 daly-vių duoda programą.

Kviečiame lietuvius atvykti, Motiną pagerbti ir pasigrožėti.

★ Aldona Valeišaitė pašoko pereitą sekmadienį stiliz. suktinį šventę, suruošę Field mu-zėjuje salėje ir pavadinta "This is our country." Šventėje daly-vo daugelis tautų, parodyda-mos ką jos atvežė būdingo į šį naująjį kraštą.

★ Bronė Kulytė, studijuojan-ti pedagogiką, prancūzų ir vo-kiečių kalbas, mokslo reikalais buvo atvykusi iš Cincinnati, Ohio, į Chicago. Buvo apsisito-jusi pas Grasslą ir Emiliją Jursėnaites.

versitete. Buvo tikra lietuvių pa-triotė.

Jos mirtis — skaudus smūgis ir kazimieriečių vienuolynui ir lietuviškai mokyklai ir kartu lie-tuvių tautai. Vienuolynė išbuvo 43 metus, bet palikti pėdsakai milžiniški, ypač auklėjime. Ji man papasakojo apie a. a. moti-ną Mariją Kaupaitę, kurią ji lai-kė idealu ir pavyzdžiu; tokia ji buvo ne tik vienuolėms, bet ir pasauliečiams; ji įkvėpė lietu-vių bėgstančių ugnelę, liekan-čią simboliu visoms seselėms. Šiandien ji guli šalia motinos Marijos, 34-toji seselė, apleidusi žemiškąjį pasaulį. J. Vaid.